Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 5
సంచిక 10

నెల్లూరు 8-5-36 శుక్రవారము.

సం॥ చందా 3-0-0.

రాజలాంఛనాలు!

శ్రీ వెంకటగిరి సంస్థానాధీశుల ఆదరణ క్రింద ప్రాచ్యరాజ్య వైభవోల్లాసములు సమకూర్చబడును.

వచ్చుచున్నది!! జూను మాసమున వచ్చుచున్నది!!

నెల్లూరు శ్రీ రామా ఫిలిమ్సువారి బ్రంహ్మాండమైన తెలుగుటాకీ

సతీ తులసి

ఇంటింట తులసీ మహాదేవిని నెలకొల్పిన పుణ్యగాథ.

జగదోద్ధారణ — క్షీరసాగరశయన— బ్రోచేవారెవరురా అను గ్రామఫోను రికార్డులచే లోకమును ఆనంద సాగరమున ముంచిన

సంగీతవిద్వాన్

బి. ఎస్. రాజ అయ్యంగార్

వేమూరు గగ్గయ్య

మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య

పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు

ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య

కాశీ చెంచు

శరబ్రహ్మశాస్త్రి

దొమ్మేటి సత్యనారాయణ

నెల్లూరు నాగరాజరావు

జి. వెంకటరెడ్డి

ఆత్మకూరు సుబ్బారెడ్డి

దొడ్ల సుబ్బరామరెడ్డి

శ్రీరంజని

రామతిలకం

లక్ష్మీకాంతం

శకుంతల

ఇందు పాల్గొందురు.

డైరెక్టరు:

చిత్రపు నరసింహారావు

(కృష్ణ లీలల సృష్టించినవారు)

కవి:

కవికోకిల

దువ్వూరి రామిరెడ్డి

శిల్పి:

తంగిరాల

వెంకటసుబ్బయ్య శర్మ

గానము:

బి. నరసింహారావు

కార్యనిర్వాహకులు:

మనుబ్రోలు కోదండరామరెడ్డి, ఘంటసాల బలరామయ్య.

శిస్తులు తగ్గించుకొనుటకు

జమీందారీలలో

ధాన్యపుధరలు తగ్గుటచే శిస్తు తగ్గింపుకోరుడు.

రెప్పప్రగడ మంజేశ్వర శర్మగారు.

ధాన్యపు ధరలనుబట్టి శిస్తులు పాలీశా తగ్గించుటకు అవకాశము కలుగజేయ బడునని ఇటీవల మదరాసు శాసనసభలో ఎస్టేటు ల్యాండు చట్టమునకు సవరణగా (టట్నాయుడు బిల్లు) ఒక బిల్లు అంగీకరించ బడినదని ఎల్లరకు తెలిసియేయున్నది. అది గత మాసములో రాజప్రతినిధిగారి ఆమోదమును కూడ పొందియున్నది రాబోవు జూలై 1వ తేదీనాడు అమలులోనికి వచ్చును. ఈ బిల్లు యొక్క మంచి చెడ్డలనుగూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీందారీ రైతు సంఘము పక్షమున మేమందరము తెలిపిన విమర్శనలు, సూచనలు పత్రికాముఖమున ఇదివరలోనే తెలుపబడినవి. కనుక ఇప్పుడు తిరిగి విమర్శించుట అప్రస్తుతము. దారిద్ర్య, దైన్యములలో పడియున్న జమీందారీ రైతు లోకమునకు యీ బిల్లు ప్రసాదింపగల సహాయము బహు స్వల్పమే అయినను, యీ చట్టము క్రింద జమీందారీలలోని కేటి ఘోరమైన పన్నుల భారమును అధికారులయొక్కయు, లోకము యొక్కయు, దృష్టిలోనికి తెచ్చుటకు సహకారి అగును. కావున ప్రతి జమీందారీలోను గల రైతు సంఘములు, రైతు సోదరులు, వెంటనే మేల్కాంచి యీ క్రింది విధానము ననుసరించుచు తమతమ డిప్యూటీ కలెక్టరులవద్ద శిస్తు తగ్గింపునకై అర్జీలు పెట్టుకొనవలెను. (1) ఎస్టేటు ల్యాండు చట్టము 40వ సెక్షను ప్రకారము గింజల రూపకమైన శిస్తు నగదు రూపకముగా మార్చబడినట్టియు, సెక్షను 30 క్రింద దావాలు తేబడి శిస్తులు పెంచబడినట్టియు పరిష్కరింప బడినట్టియు 11వ అధ్యాయముక్రింద శిస్తులు సెటిల్‌మెంటు చేయబడినట్టియు, ప్రదేశములలోని రైతులు యీ శిస్తు తగ్గింపు దరఖాస్తును చేసుకొనవచ్చును. (2) ఈ దరఖాస్తునకు స్టాంపు కాగితాలు అవసరములేదు. ఇది డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి యొకుటనే చేయవలెను. ఈ దరఖాస్తుపైన కలెక్టరుగారు యిచ్చే పరిహారము ఒక సంవత్సరము మాత్రమే (గవర్నమెంటు యిచ్చే రిమిషను కవలె) అమలులోనుండును. (3) ఈ చట్టముక్రింద దరఖాస్తు పెట్టుకొనుటకు ముందు గింజల రూపకమైన శిస్తు నగదు రూపముగా మార్చినప్పుడుగాని, దావా రూపముగా సెక్షను 30 క్రింద శిస్తు నిర్ణయము మైనప్పుడుగాని, శిస్తు రేట్లు సెటిల్ మెంటు చేయునప్పుడుగాని, తమ జమీందారీ డివిజనులోనున్న అహారపుగింజల (Staple-food crops) ధరలు నాడు శిస్తు పరిహారము కోరే సంవత్సరముతో పోల్చితే రు 18-12-0 గాని, అంతకుమించిగాని తగ్గిపోయి యుండవలెను. ఇక్కడ సంవత్సరమను నది ఫసలీ అను అర్థముకాదు. 31వ మార్చితో అఖరయ్యే గత 12 మాసములు ఒక సంవత్సరముగా పరిగణింపబడును. అనగా గత సంవత్సరాది మొదలు తిరిగివచ్చే సంవత్సరాది లోపుగా గల 12 మాసముల ధరలయొక్క సరాసరియైనను 18¾ తగ్గింపు కనపడవలెను. (4) ఈ తగ్గింపు దరఖాస్తు పెట్టుటకుముందు రైతులే రైతులు ఫసలీ ఆఖరులోగా జమీందారునకు రిజిస్టరు పోస్టు ద్వారా నోటీసు యివ్వవలెను. నోటీసు యివ్వ గాని దర... నోటీసుల... (1) దర...

...ఖాస్తు మొత్తము గ్రామముపైన అయినచో గ్రామముపేరున్ను, గ్రామ రైతులందరు కాక కొందరే యిచ్చుచో వారు ఏ భూములను గురించి యీ పరిహారము కోరుచున్నారో ఆ భూములయొక్క పరిమితియు, భూముల నెంబర్లు లేక సర్వే నెంబర్లు (8) వారు కోరే పరిహారమునకు గలిగిన వ్యాజ్య కారణము, (4) వారు కోరే పరిహారము. వగైరా:—దీనిని బట్టి యీ చట్టముక్రింద చర్యలు గ్రామ మొత్తముమీద, సంఘ మొత్తంమీద జరుపుటకు అవకాశమున్నట్లు తోచుచున్నది. అందుచే గ్రామ గ్రామములోగా యిప్పుడైనను రైతు సంఘములను నెలకొల్పి సభాకార్యోగీయుల ద్వారా యీ పని అంతయు జరిపించుట ముఖ్య కర్తవ్యమే కాక సుకరముకూడ అయియున్నది. ఎవరిమట్టుకువారు వ్యవహరించుట సులభమే కాని సంఘ శ్రేయస్సునకుకూడా భంగకరము ఈ విషయమై దరఖాస్తుదార్లు న్యాయవాదుల సలహానుకూడ పొందవలెను) (5) యీ ప్రకారము నోటీసిచ్చి రెండు మాసములాగవలెను. ఈలోగా రైతు తృప్తికరమైన పరిహారమును జమీందారువలన పొందని యెడల తన శిస్తు ఎప్పుడు ఏ విధముగా నిర్ణయమైనదో తెలుపుచు, ఆ నిర్ణయమైనప్పుడున్న ధాన్యపు ధరలను తెలుపుచు, ఆ గింజల ధరలు మార్చితో అంతమయ్యే దరఖాస్తునకు పూర్వపు సంవత్సరములో 18¾ గాని అంతకుపైగా గాని తగ్గిపోయినవని తెలుపుచు, దానినిబట్టి పరిహారమివ్వవలెనని కోరుచు, సదరు రెండు మాసముల అనంతరము డిప్యూటీ కలెక్టరు ఎదుట రైతు లేక రైతులు దరఖాస్తును పెట్టుకొనవచ్చును.

అనగా 1935వ ఏప్రిలు మొదలు 1936 మార్చి 31 వరకు గల సాలులో శిస్తు తగ్గించుకొనదలెనంటే రైతు 1936వ జూలై 1వ తేదిలోగా నోటీసివ్వవలెను. 1వ సెప్టెంబరు లోపుగా శిస్తు తగ్గింపు దరఖాస్తు దాఖలు కావలెను. 1వ జూలై తరువాత నోటీసిచ్చిన చెల్లదు. నోటీసు యివ్వనిదే దరఖాస్తు అసలే చెల్లదు. 1వ సెప్టెంబరు తరువాత దరఖాస్తు చెల్లనేరదు. (6) యీ దరఖాస్తు అమలులో నున్నప్పుడు జమీందారు భూరాశిస్తు రాబట్టుకొనుటకు చర్య జరిపిన యెడల రైతు కోరిన పరిహారమునకు సంబంధించిన భాగము వదలి మిగతది మాత్రమే జమీందారు రాబట్టుకొనవలెనని అధికారి స్టే ఆర్డరు యివ్వవచ్చును. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో యింతకంటె ఔదార్యముకూడ చూపించుట కవకాశమున్నట్లు కనిపించుచున్నది. (7) ఈ విధముగా దరఖాస్తు దాఖలైన తర్వాత సామాన్యముగా తాలూకా కచేరిలోనున్న ధరల జాబితాను బట్టియు, డిస్ట్రిక్టు గెజెట్టును బట్టియు, గింజల ధరల లెక్కనువేసి అందుండి బండి కాడుగ సంతకు పనుకు తెచ్చిన కిరాయిన్ని తీసివేసి రైతు యొక్క వాదమును యీ జాబితాను బట్టి పరిశోధించి తనకు న్యాయమని తోచిన నిర్ణయము చేయును. ఆ నిర్ణయమునకై 30 రోజులలోగా జిల్లా కలెక్టరుకు అప్పీలు చేసుకొనవచ్చును. కాని యీ నిర్ణయముపై తిరిగి కోర్టులకు పోవుటకు అధికారములేదు. (8) ప్రాంతీయ ప్రభుత్వము వారు పైన ... శిస్తు ... (ఎ) ...ను గురించియు, (బి) యీశిస్తు తగ్గింపు దరఖాస్తులో చేరదగిన రైతు లేక రైతులనుగూర్చియు, (సి) కలెక్టరు యిచ్చిన ఉత్తరువు నమలు జరుపుటను గూర్చియు, సదరు ఉత్తరువు ప్రకారము సొమ్మును రిఫండు చేయవలసిన విధానము గూర్చియు నిబంధనలు చేయవచ్చును (9) పై కలక్టరు ఉత్తరువు ప్రకారం రైతులకు ఏదైన సొమ్ము జమీందారు రిఫండు చేయవలసినచో అది ఒక నెలల లోపుగా ఆయన రిఫండు చేయుటగాని, లేక జమీందారునకు రైతువల్ల రావలసిన కడితర బాకీలలో జమ కట్టుకొనుటగాని జరిగించనియెడల నిల్వబాకీ ల్యాండు రివిన్యూ క్రింద కలెక్టరుగారిని రాబట్టుకొనమని రైతు దరఖాస్తు చేసుకొనవచ్చును.

జమీందారీ రైతుకోటుల యొక్క దుర్భర స్థితిని లోకమునకు వెల్లడించుటకును, రైతు వ్యక్తి శక్తిని తెలుసుకొను నూతన చైతన్యమును పొందుటకున్ను, రైతుల సంఘ నిర్మాణమునకును యీ చట్టరూపేణ కృషి సల్పుటకు ప్రచారకులకును, రైతు అభిమానులకున్ను మంచి అవకాశము కలదు. కాన వెంటనే యిందునుగూర్చి రైతు సంఘములు తగు ప్రచారమును సలిపి కార్యదీక్షను బూనుకొనవలెనని కోరుచున్నాను. ఆయా ప్రదేశములలోని కర్షకోద్యమాభిమానులు, యువకులు, యువ న్యాయవాద సోదరులు కేవల సేవా భావ్యకేముగా యీ శిస్తునుగూర్చి రైతులకు తగు సలహాలనిచ్చియు, వారి తరఫున అవసరమగు వాదనను జరిపియు, మా కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుట నర్హయింగ మర్యాదయని వినయముగా మనవి చేయుచున్నాను. ఇంతకంటె ఉత్తమ ధర్మము వారికిలేదు.

వైద్యరత్న

పండిత డీ. గోపాలచార్యులవారి

జీవామృతము

ఆరోగ్యప్రదాయిని దీనిని వాడుటవల్ల

బలహీన దేహములకు బలమును దుర్బలవీర్యులకు పటుత్వమును, నిద్రాహీనులకు సుఖనిద్రయు, నరముల ప్రోగుకు కండపుష్టియు, మందకొడిగ నుండువారికి ఉల్లాసమును జీర్ణశక్తి లేనివారికి జఠరదీప్తియు, రక్తహీనులకు క్రొత్త ఎఱ్ఱటి రక్తమును, జ్ఞాపకశక్తియు, పాలిపోయిన వారికి తేజస్సును, మొదలగు అసంఖ్యాకములైన సుగుణము లెన్నియో కలుగును. స్త్రీ పురుషులెల్లరు వయోభేదములేక ఎల్లకాలములందును సేవింపదగిన దివ్యమైన టానిక్కు. దుకాణములలో ఎల్లప్రదేశములందును దొరకును.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్పనాయకవీధి, తపాలాపెట్టి 287, మద్రాసు

నకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు! నాపేరును గమనించుడు!!

అలశించిన ఆశాభంగము! త్వరపడి నేడే కార్డు వ్రాయుడు!!

స్త్రీ పురుషులు రమించి ఆనందాబ్ధి నోలలాడుటకు

రతికేళికి సుఖానంద ధాతువృద్ధి సంజీవిని

యీ దివ్యౌషధము గొప్ప గోసాయి స్వాములవారి వలన అనేక వనమూలికలతోను బంగారు భస్మముతోను పంజాబు దేశములలోవుండు పలువిధములైన మిశ్రములవలన తయారుచేసి భాగ్యవంతులకున్ను బీదలకున్ను కాలమనుసరించి స్వల్పధరలకు విక్రయించుచున్నారము యీ దివ్యౌషధమును భుజించిన కలుగు సుఖములేవనగా! నీరైన యింద్రియమున్న, స్వప్నములో సంభోగించునట్లు స్వప్న స్ఖలితమగుటయు కాదు. అమితమైన ప్రేమములో పురుషుడు తగిలినచో స్ఖలితమగును. మూత్రములో ధారముతలె యింద్రియము వచ్చుటను సంభోగ కాలమునందు యోగ్యవసము వచ్చుట సంభోగమైన తర్వాత బలహీనము వలన గలుగు నడుము కాళ్లు చేతులు నొప్పులు వచ్చుట వీర్యవటుత్వము కలిగించుటకును నపుంసకత్వముపోయి పురుషత్వము గలవారై అర్ధగంటలో వీర్యము రాయివలె గట్టిపరచి సంతానములేని వారలకు సంతానము గలుగచేసి యింద్రియవృద్ధిని గలుగచేయునని గ్యారంటు యిచ్చెదము. మా దివ్యౌషధమువలన గుణము కాలేదని నిరూపించువారికి రెట్టింపు సొమ్ము వాపసుచేసెదము.

20 దినములకు వచ్చు ఔషధము ... రు. 2—8—0

తపాలాచార్జి ప్రచితం పథ్యము ఏమిన్నీ లేదు.

గమనిక:—కొందరు గొప్పమనుష్యులు 0-0-9 ఖర్చులేని పోస్టుకార్డు ద్వారముగా వ్రాసి ఔషధము రప్పించి ఉచ్చినచో వాపసు చేయుచున్నారు అందువలన మాకు చాలా నష్టకరముగ నున్నది. కాబట్టి ముందుగా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపువారికి ఔషధము పంపబడును.

ఏజంటువారు:— కే. వి. రాజు అండుకో, నెం 28 రు వెంకట

మేస్త్రి వీధి, జి. పి. ఓ. మద్రాస్.

ప్రభుత్వమువారు గృహపరిశ్రమల విచారణ జరుపవలెను

ఆచార్య రంగా గారు.

అసెంబ్లీలో ఏప్రెలు 16-వ తేదిన పండిత నీలకంఠదాసుగారు గృహపరిశ్రమలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణ జరుపవలయునని ఒక తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. ఆచార్య రంగాగారు ఆతీర్మానమును బలపరచుచు గావించిన ఉపన్యాసములలోని భాగములు.

భారత పరిశ్రమలకు వినాశనతో కూడుకొన్న రక్షణము నేడు ఇండియా ప్రభుత్వము పూనుకొన్నది. అట్టి విధానమును పూనుకొన్నపుడు గృహపరిశ్రమలకు కూడా ఆవిధానమును వర్తింపజేయుటకు వారెందులకు సంసిద్ధులుగ నుండరో సెలవిచ్చెదరా? ప్రభుత్వము వారికి ప్రేమయుండి పెద్దపరిశ్రమలకు రక్షణ మొసంగుట లేదు, ఒత్తిడిచే వారట్లు చేయుచున్నారు. చిన్నపరిశ్రమలు ఒకటిగా యేర్పడి ప్రభుత్వమునకు ఒత్తిడి కలుగజేయ జాలకుండుటయే ఇందులకు కారణము. ఇతర రాజకీయ పక్షమువారు కూడ తోడ్పాటును కలుగజేసికొనక పోవుట కూడ మరొక కారణము. ఏపరిశ్రమలకు ఎంతవరకు ఏమేరకు రక్షణమును వ్యాపింపజేయవలెనో ఆలోచించుటకు విచారణ సంఘమును నెలకొల్పవలెనని ఈతీర్మానము కోరుచున్నది.

ఒక్క రష్యాలో తప్ప ఇతరచోట్ల ప్రభుత్వము వారందరును గృహపరిశ్రమలను, చిన్నపరిశ్రమలను, ప్రోత్సహించుట కెంతయో తోడ్పడుచున్నారు. జాయిన్ గారు మన ప్రభుత్వమువారు కూడ చేయుచున్నారనిరి. మద్రాసును ఉదాహరణముగ జూపిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమువారం తగా ఏమియు చేయుటలేదని ఎరుక అవలాలని ఆయన అనెను. ఔను. 1916 లో పరిశ్రమల సంఘము నియమింపబడెను. 1918 లో వారు నివేదికను అందజేసిరి. ఈ దేశపు గృహ పరిశ్రమలను పెంపొందజేయుటకు ఆయా పనులను చేయవలెనని వారు ఎరుకపెట్టిరి. 18 సం॥లకు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు జ్ఞానోదయము కల్గెను. విక్రయము సాంకేతిక నైపుణ్యము వరకులను విక్రయించుటలోను ఈ గృహపరిశ్రమలకు తోడ్పడవలెనను సిఫార్సులను 1918 లో గావించిన రెండో మూడో తీర్మానములను చేర్కొనిరి. యీ ప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సాగించిరేని వారేమి చేయదలచలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆ ప్రశ్నలను వదలించుకొనుటకే విచారణ సంఘములను నెలకొల్పవలెను.

యీవిషయములను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారినడిగిన ఇండియా ప్రభుత్వమును అడుగవలెననెదరు. ఇండియా ప్రభుత్వమును అడిగిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల నడుగవలెననెదరు.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గృహపరిశ్రమలను గురించి పరిశీలన చేసియుండిరి. నేనుగూడ గౌరవ ఉద్యోగిగ కొన్ని జిల్లాలకు నియమింపబడితిని. నానివేదికనుకూడా సమర్పించితిని. కాని నిష్ప్రయోజన మాయెను. చేతిమగ్గముతో నేయువారు మందిసరకులను తయారుచేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సలహాకు సంఘమును పంపి, వారికి సలహా నిప్పించు చుండెడివారు. ఇపుడదికూడ ఆగిపోయెను. యీవిషయమై యేమియు చేయుటలేదు, చేతిమగ్గముల నేత పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సాలు 1-కి 5 లక్షల రూప్యముల నేర్పాటుచేసిరని వింటిమి. ఎంతమందికి? 1 కోటి ప్రజలకు యీసంఖ్యలో అతిశయోక్తి లేదు. టారిఫు బోర్డువారే యీ సంఖ్యను తెలియజేసిరి. కోటి ప్రజలకు యీ ఉదార భావో ద్రేకులగు ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చుటకు పూనుకొనిరి. యీగృహ పరిశ్రమలకు వారెంతయో గొప్పసహాయము చేయుచున్నారని మనము నమ్మవలెనని జాయిన్ గారను చున్నారు.

యీగృహపరిశ్రమలందు జనాభా లెఖల ప్రకారము 2 కోట్ల 60 లక్షలమంది పనిచేయుచున్నారు: 3 కోట్లమందియని నేను తెల్పెదను. ఒక్క కమ్మరుల సంఖ్యయే 657000 కలదు. ఇత్తడి రాగి కంచుపనులలో 106000 మంది యున్నారు. ఇతర లోహములందు 80,000 పనిచేయుచున్నారు. కుండపనిలో కమ్మరులు 1020000 మంది పనిచేయుచున్నారు 1198000 మంది పింగాణీ పరిశ్రమలలో నున్నారు చర్మమును పరిశుభ్రము చేయుటలో 624000 మంది, దుస్తుల పనిలో 8915 మంది కలరు. వీటికి సంబంధించిన వర్తకములో 9336000 మంది యున్నారు. యీ సంఖ్య అంతయు చేరి 270 లక్షల కంటె ఎక్కువగును. నా లెక్కల ప్రకారం 300 లక్షలగును. ఇదంతయు అఖిలభారత సమస్య యగుటచే తాము చేయు సహాయ మెద్దియు లేదని మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న మరియొక చేరువు. చేతిమగ్గపు పరిశ్రమను పెంపొందజేయుటకు ఇదే సమయము.

ప్రభుత్వమువారి రక్షణవిధానము గృహపరిశ్రమలకును, చేతిమగ్గపు పరిశ్రమకును పరస్పరవిరుద్ధముగ నున్నది.

1927 లోనూలుపై పన్ను విధించుటచే చేతిమగ్గపు పరిశ్రమకు ప్రతిబంధకరమేర్పడెను. యింకను నూలుపై దిగుమతి పన్నును తొలగించలేదు. చేమగ్గపు నేతపనివాండ్ర క్షేమముకొరకది విధించబడలేదు. మిల్లు యజమానుల లాభముకొరకై విధించిరి. ప్రభుత్వమువారు టారిఫు బోర్డువారి తీర్మానమును ఆమోదించలేదు, చేమగ్గపు పరిశ్రమవారి సిఫార్సును కూడ అంగీకరించలేదు.

నిజముగ ప్రభుత్వమువారు గృహపరిశ్రమల నుద్ధరింపవలెనని తలంచినయెడల రు 5 లక్షలు చాలవు ప్రతిసంవత్సరము రు 50 లక్షలను ఖర్చు చేయవలెను యీదేశములో తయారైన మిల్లు నూలుపై పన్నును విధించి యీ మొత్తమును చేకూర్చవలెను. దిగుమతులపై గూడ మిల్లునూలుపై సుంకములను హెచ్చించినటులే హెచ్చించవలెను దీనివలన చేమగ్గపు పరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందును. చేమగ్గపు ప[illegible] రక్షణము [illegible] వలెను. అట్లు [illegible] నముపైన అంగ[illegible] గృహపరిశ్రమ[illegible]

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయము.

తృతీయ వార్షికపు నివేదిక

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయపు తృతీయ సాంవత్సరిక సమావేశపు ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు యీనెల 1వ తేదిన జరిపిరి. విద్యాలయ ఆశయములను శ్రీ రంగాగారు వివరించిరి. శ్రీ నన్నపనేని మల్లయ్యగారు శ్రీరామానీడు విద్యాలయపు తృతీయ వార్షిక నివేదికను సమర్పించిరి.

ద్వితీయ వార్షికపు నివేదిక

శ్రీరామా-నీడు వయోజన విద్యాలయమును మహాత్మా గాంధిగారు 1933 డిశంబరు 28 వ తేదిన ప్రారంభించిరి కీర్తిశేషులగు పాములపాటి వెంకటరమణయ్య, అంకినీడు సోదరులు నిర్మించిన గొప్ప భవనములు స్థలాలతో కూడుకొనిన ఆస్తిని ట్రస్టీలగు శ్రీయుత పాములపాటి బుచ్చినాయుడు, గోగినేని లక్ష్మినారాయణగార్లు శ్రీరామానీడు విద్యాలయ సంఘమునకు వశపరచిరి. శ్రీ లక్ష్మినారాయణనాయుడుగారు భవన మరమ్మతులు చేయుటకు పూనుకొనిరి. ఆచార్య రంగాగారి ఆరు వేల విలువగల గ్రంథాలయములో శ్రీరంగా గ్రంథాలయము ప్రారంభింపబడినది. ఈవిద్యాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము శ్రీయుత కాశీకాశీశేల్కరుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. ఈ విద్యాలయస్థాపనము జరిగినప్పటినుండియు నిప్పటివరకు స్థానిక ప్రజలకు గ్రంథాలయ సౌకర్యము క్లబ్ సౌకర్యములు కల్గింపబడుచున్నవి:

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు ఉద్యమము తరపున శ్రీ ఆచార్యరంగాగారిచే స్థాపింపబడి నడుపబడుచున్న ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయపు 1934-1935 రెండు సమావేశములు యీ విద్యాలయమునందే నడుపబడినవి. ప్రథమ సంవత్సరము 15 మంది విద్యార్థులు రెండవ సంవత్సరమున 35 గురు విద్యార్థులు వివిధ జిల్లాలనుండి వచ్చి, రైతాంగశాస్త్రములందు తగు శిక్షణముబొంది శ్రీరామానీడు రైతుసోదరుల రైతాంగ వ్యాపకమును ప్రతిబింబించుచుండిరి. స్త్రీల మధ్య ప్రబోధ మొనర్చుటకై గోవాడ రాఘవమ్మగారు ప్రార్థనల సాగించుచుండిరి. మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము జరిపి శ్రీజనమందు కులమత విచక్షణ లేకుండా విందులు సాగించిరి.

సమయము కల్గినపుడెల్లా జంగంకథలు హరికథలు నేర్పాటుచేయించి గ్రామస్థులమధ్య వయోజన సాహిత్యవృద్ధి కలిగించుచూ, శ్రామావిద్యాలయము ఉపయోగపడినది. రైతాంగ ప్రబోధము కల్గించుటకై అహోరాత్రములు కృషిచేస్తున్న రైతాంగ ప్రచారకులకు మా విద్యాలయము అందలి గ్రంథాలయము అత్యంతోపయోగముగు మన్నదను భావమే మాకుతగిన ప్రతిఫలము. ఈ విద్యాలయము ద్వారా ఆంధ్రరైతు లోకమునకు సేవచేయగల్గు అవకాశ మొసంగుచున్న పాలకవర్గమునకు కృతజ్ఞులము.

1933-34 సంవత్సరమందు రు 250 లు. 1934-35 సంగాలో రు. 350 లు. 1935-36 లో [illegible]

డాంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

అన్నిస్థలములందు దొరకను.

ప్రొప్రయిటరు:—

కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో,

గిర్ గాం-బొంబాయి.

కేసరి రత్నత్రయము

లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారిణి

స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూలల, అపుష్టి కానుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నీరసము, వాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతుల మంట మొదలగు స్త్రీ ధర్మవ్యాధులను కుదుర్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, పాండురోగము, మేహవ్రణములు, దురదలు, నీరసము, కడుపులోమంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అర్క

సర్వజ్వర నివారిణి

వాత, పిత్త, కఫ, విషమ, శీత, చలిజ్వర, అంకితాది సమస్త జ్వరములను నివర్తించును.

వెల 6 డో 2-8-0; 3 డో 1-8-0

1 డో 0-8-0

కేసరి కుటీరం

ఎగ్మూరు :: మద్రాసు

[illegible] లేస్ట్రీట్, [illegible]

బొబ్బిలి ఎస్టేటు

కవిటి తాలూకా రైతుల కష్ట పరిస్థితులు.

స్వకీయ విలేకరి.

బొబ్బిలి సంస్థాన రాజకీయంలో తే 11-6-35 ఒక మారిన దినం. అంతకుముందు 5 దినములలో నే ఆచార్య రంగా యమ్.యల్.ఏ. గారు తమ పరివారంతో బొబ్బిలి ఎస్టేటంతా ప్రచారం సలిపి వెడలిపోయిరి. అప్పట్లో తెర్లాం, రాజాం గ్రామములందు కొన్ని దౌర్జన్య చిహ్నములుగూడా బయలు వెడలెను. తే 11—6—35 దీ నాటే 15 సంవత్సరములనుండి వ్యవహారం జరుగుచున్న అదవరం గ్రామ సెటల్‌మెంటు ఆక్షేపణల విచారణ వాయిదా. విచారణ ఎప్పుడు జరిగినది? విజయనగరం సంస్థానమునకు చెందిన చీపురుపల్లి ట్రావెలర్సు బంగళాలో. విచారణ సలిపినదెవరు? సంవత్సరంనర నుండి గంజాం విశాఖపట్నం జిల్లాలలోని జమీందారులకును జమీందారీ రైతులకును తగవులు తీరుస్తున్న న్యాయకర్త యమ్. ఆర్. బంగారా ఆఫీషల్ స్పెషల్ రివిన్యూ ఆఫీసరుగారు. ఈమధ్యనే శ్రీకాకుళంవద్ద సెటల్‌మెంటు తాలూకా రివిన్యూబోర్డు ఆర్డరులు వచ్చిన తరువాత యీ ఆఫీసరువారు రెండు నెలలు సెలవు పెట్టినట్లు తెలుస్తూయున్నది. అదవరం సెటల్‌మెంటు విచారణ తే 11-6-35 దీని ఎవరి సమక్షమందు జరిగినది? ఇదివరకు 5 సంవత్సరములు బొబ్బిలి ఎస్టేటును పరిపాలించి గరిష్ఠ 1కి 45 రూపాయల ధర యైనను ఎకరా 1కి రు 50 లు రైతులవల్ల వసూలు చేయించి, ఏదో రైతులకు రెండు అణాలు రిమిషను యిప్పించితినని పేరు కొని, "అమ్మో బాబు, దాటామురా యీ బొబ్బిలి బృందంనుండి" అనుకున్న జి. సుబ్బారెడ్డి దివాంజీ, కలెక్టరును మాట్ చేసిన పాలకొండ తాలూకాలో తహశీలుదారు పనిచేసి, తరువాత పార్వతీపురం డివిజనులో డిప్టీకలెక్టరు పనిచేసి తనకీర్తి ప్రతిష్టలు చాలావరకు పెదజల్లి యిక నా రాజకీయ శిక్షణ తేలాపోవునో చూచెదముగాక యని గ్రంథముడలో సౌరిగ మారినట్లుగా ఆ తే ది నే బొబ్బిలి దివానుగిరి చార్జిపుచ్చుకున్న జో సఫ్ రెడ్డి దివాంజీగార్ల సమక్షమందు. ఏమిటా ఆక్షేపణల విచారణ? యమ్. సోమరాజు శెట్టి గారి తీర్పును రద్దుపరచిన యమ్. ఆర్. బంగారా గారి తీర్పునకు ఆక్షేపణల విచారణ. సంస్థానం పక్షం వాదించెదెవరు? విశాఖపట్నంలో ప్రస్తుతం పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరుగాయున్న దూర్వాసుల శ్రీరామశాస్త్రి ప్లీడరుగారు. రైతుల పక్షమో? అసామర్థ్యులైన మగ్గురు గోచీపాత రైతులు. విచారణ ఏమైనది? రైతులు వాయిదాకోరితే ఆఖరి యిచ్చాము, రేపు జడ్జిమెంటు వినిపిస్తామన్నారు ఆఫీసరువారు. వాయిదా జరిగి యిప్పటికి 10 నెలలు కావచ్చినదిగాని యిప్పటికి అప్పుడు యిస్తామన్న జడ్జిమెంటు బైట పడడంలేదు. కారణం ఏమిటో ఆఫీసరు వారికే ఎరుక, పార్టీలకే ఎరుక? మరెవ్వరెరుగుదురు. తెలిస్తే చెప్పండి తెలియాలగాని.

ఆ తే 11-6-35 నుండి బొబ్బిలి ఎస్టేటులో క్రొత్తయుగం ఆరంభించినది. అప్పటినుంచి వర్షాకాలంలో-మరి వర్షా [illegible] ఏలాగో ఒక మారి [illegible] పెట్టారు. పండేవ [illegible] ఎండాయి పంటలు. [illegible] రకతాలూకాల్లో త్రాగేందుకు నీళ్లులేవు. ఇంతలోగా వర్షాలు కురియడానికి ఆరంభించాయి. జనవరి ఆఖరు వారంలో. వర్షాకాలం అయిపోయింది. ఫిబ్రవరి నెలంతా కవిటి తాలూకాలో తెరపెట్టును పిడికి రోజులండి యీ దినాలు. పెసరు సంగోరు వర్షంలో మొలకలు మొలిచాయి. పెసరులు తడవకముందే చిగిరించడం ఆరంభించాయి. దస్తులండోయి, శిస్తులండోయి. అంటూయున్నారు సముద్దారులు, రివిన్యూ నాయుల్లు, బంట్రోతులు. అయిదణాలు దబ్బులు రిమిషను కోరాంగాని ఆదకు రెండణాలైనా సంస్థానం వారివ్వరు యని రైతులు కష్టపెడ్తున్నారు. ధరలు పెరిగాయి, రైతులకు లాభాలు హెచ్చైయిపోతాయి అన్నారు సంస్థానం ఉద్యోగస్థులు. ఏవీ ధరలు! తెల్లంకట్లాం అయిదు రూపాయలు, ధాన్యం అడిగేవారేలేరు. పోనీ బాబు రిమిషన్లు, కిస్తు వసూళ్లమాట అలా ఉన్నీయండి రివిన్యూ నాయుళ్లకు యిచ్చిన ముదరాలకు దావాలంట. గత సంవత్సరం ఎండిపోయిన బకాయీలకు దావాలంట. పైగా యీ ఏడాది శిస్తులకు గూడా దావాలే. మొత్తం 2, 3 వందలు దావాలు పెండింగులోనున్నవి. వాయిదాలెప్పుడు? వీరఘట్టంలోను, తోటపల్లిలోను. ఇవి కవిటి తాలూకాకు 40, 50 మైళ్లు దూరాన కొండలవైపున ఉన్నవి. మళ్లీ మాటలాడితే అనంతగిరి కొండలు మీద చేస్తారట. వాయిదాలు కలెక్టరు గుమాస్తాగారు. వాయిదా ఎప్పుడటకేస్తే ఏం పోవాలి. ఎవరు వాదించాలె. అసలు శిస్తులే చెల్లించలేక చస్తావుంటే ప్లీడర్ల కెప్పటనుంచి తెస్తారు బాబు డబ్బు పైని గోలపెడితే సంస్థానం వినదు, గవర్నమెంటువినదు. ఏమిగతి. ఏమీతోచక భూములను గోల్పోతున్నారు రైతులు. నిమ్మతోట్లవాడ, కొమిర, నాయుడుపట్నం మొదలగు గ్రామాల్లో రైతులకు చాలా వరకు భూములు తప్పిపోయాయి. ఇంతకుముందు వేలం అయిన భూములు వెలంవారి రాజబంధువుల పేర పాటలు అవుతూయున్నాయి. చెలికాని కోదండశాస్త్రి అప్పారావుగారు పెద్ద రైతులు అవుతూయున్నారు. బొబ్బిలి రాజావారికి కవిటి తాలూకాలో మొత్తంమీద వసతులూ, మొకాసాలు, ఇనుములు పొందిన వెలంవారంతా రైతు లోకంలోనికి దిగుతూయున్నారు. కాపులు, కాళింగులు, వెలమలు మొదలగువారి స్థానాలు ఆక్రమి[illegible] ప్రారంభించారు మా బొబ్బిలిరాజా [illegible]

భూమిశిస్తుకు వేలము

బారిసాల్ జిల్లాలోని 187 ఎస్టేటులు భూమి శిస్తుకు బాకీకిగాను వేలము వేయగా 7 మాత్రము అమ్ముడుపోయినవి. ఈ 7 టిలో నొకదానిని ప్రభుత్వమువారే కొనిరి. మిగతవి బాకీలో కొంతభాగము చెల్లించినమీదట విడుదల చేయబడెను.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారు

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

నబంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనిచో ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును

విలువగల కెంపులములతో నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును.

యం. యస్. బీడి.

ఒకసారి పీల్చిచూ బీడి యందు సువాసన గను నింపును

ఒకసారి పీల్చిచూ బీడి యందు సువాసన గను నింపును.

విదేశ భీమా కంపెనీలు

భీమానిధులను విదేశములకు తీసుకొనిపోగూడదు.

ఈనెల 1వ తేదీన మద్రాసునందు నేషనల్ ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సువారు నిర్మించుకొనిన స్వంతభవన ప్రారంభోత్సవము సందర్భమున సర్. పి. శివస్వామయ్యరుగారు గావించిన ఉపన్యాసమునందు విదేశ కంపెనీల గురించి యిటుల మాట్లాడిరి.

విదేశకంపెనీలు.

విదేశీయ కంపెనీల పోటీనుండి రక్షణ నొసగవలెనని, దేశీయ భీమా వ్యాపారులు చాల ఆందోళన గావించుచున్నారు. అమెరికా మొదలగు ప్రభుత్వములు తమ దేశీయ భీమా సంస్థల కావిధముగ రక్షణ మొసగియుండిరి. కాని విదేశీయ కంపెనీల వలన దేశీయ కంపెనీల అభివృద్ధికి ఎక్కువ నష్టము కలిగినటుల కన్పించదు. ఇటీవలి సంవత్సరములలో దేశీయ భీమా వ్యాపారాభివృద్ధియే యిందుకు నిదర్శనము. విదేశీయ భీమా కంపెనీలు ప్రీమియముల రూపమున యీ దేశము నుండి ధనమును తీసుకొనిపోయి తమ దేశములలో తమ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి వుపయోగించుకొనుచున్నవనియు, అందువలన విదేశీయ పరిశ్రమలకు ఎక్కువ బలము కలుగుచున్నదనియు, యీ దేశమున ధనముకొరంత చేయబడు చున్నదనియు వాదింపబడుచున్నది. ఇందు సత్యముగలదు. ఈ దేశమున వ్యాపారమొనర్చు ఇతరదేశీయ వాణిజ్య పారిశ్రామిక సంస్థలకు యీ [illegible] కంపెనీల [illegible] నను భేదముకలదు. ఇతర సంస్థలు లాభముల మాత్రమే స్వదేశములకు తీసుకొనిపోవుచున్నవి. కాని విదేశ భీమాకంపెనీలు లాభములను మాత్రమేగాక, తిరిగి పట్టాదారుల కొసగవలసిన భీమానిధులనుగూడ తీసుకొనిపోయి ఉపయోగించు కొనుచున్నవి. భీమానిధులు ఈ దేశమందలి పట్టాదారుల ఆస్తిగాని కంపెనీల సొత్తుగాదు.

ఈ దేశమున భీమావ్యాపార మొనర్చు కంపెనీలన్నియు తమ ఆస్తిలో భీమానిధులలో నిర్ణీతమగు భాగమును యీ దేశమునందే నిలువయుంచవలెనని శాసనసభవారు శాసించవచ్చును. విదేశీయ కంపెనీలును, దేశీయ కంపెనీలును యీ దేశమున చేసిన వ్యాపారమును గురించి, ప్రీమియము ఆదాయమును గురించియు, జీవితభీమానిధిని గురించియు ఆ మొత్తమెట్టుల వినియోగింపబడినదియు స్పష్టముగ వివరముల ప్రకటించుచుండునటుల శాసింపవలెను.

కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు మరమ్మతు

కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు చాల లోపభూయిష్టమై పోవుచున్నదనియు, లోటుపాటులను సవరించి చక్కని పద్ధతులమీద నడుపుటకై ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఇందుకొరకై రాష్ట్రీయమందలి ప్రముఖుల సమావేశమును జరుపుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. నూతన రిజిస్ట్రారు గారగు గిరి యప్పగారు అనధికారులతో సంప్రతింపులు జరుపుచున్నారు. ఈనెల మూడవ వారమున ఊటీ మండలమందు కాన్ఫరెన్సు జరుపబడునని తెలియుచున్నది.

వెంకటగిరి కథలు

(ఒక విలేఖరి.)

మహారాజా కుమార్ అనే వెంకటగిరి ప్రిన్సు వున్న విశ్వాయుంగారు గొప్ప సమర్థులు; ఎన్ని పరిపాలనలైనా కృతప్రాయంగా చేస్తారు. అందు కివే నిదర్శనాలు. 518 గ్రామాలు నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు పరిపాలిస్తుంటే మా వెంకటగిరి ప్రిన్సు గారో అన్నగారి 862 గ్రామాలను అదుపు లేకుండా, అన్ని శాఖలు పాలిస్తున్నారు; తన స్వంత కలకత్తా ఎస్టేటును 4 పర్యాయములు తీసివేసిన చంద్రశేఖరంగారి అపూర్వ బుద్ధి తోడ్పాటో 30 సంవత్సరాల జమాబందీ, దిట్టం నిర్మాణాలు లేకుండా అమోఘంగా పాలిస్తున్నారు; [illegible] ... అపూర్వ పరిపాలనా విధానాన్ని ... ఎస్టేటు పాలనా విధ... ... పరిపాలనా విధానాగ్రేసరుల ... కన్నను!!

* * *

ఆ మహామాలికథ రాకతో ... గారి బుద్ధిని కలకత్తాచేర్యక్యం ... కారణం లేదు. ఆ ఎస్టేటుమెంటు ... లేకా, ... ఆ సివియర్ పనిమెంటు! ... మామ్మాటేకాదు. కారణం చెప్పండి. ఆ దివాన్యు ఆఫీసరుగారి అంతరాత్మకే తెలును.

* * *

ఈ ప్రశ్నేను దివాన్ చెయ్యాలనా, దివాన్యు ఆఫీసరు చెయ్యాలనా? ఈ రహస్యం ఆత్మగార వంతో డిప్యూటి కలెక్టరుద్యోగాన్ని నిర్వహించిన దివాను నాయుడుగారికే తెలియాలెగాని మా బోంట్లకగమ్య గోచరంగా వుంది.

* * *

దివాన్ గారు తన చేతిమీదుగా యే పెత్తనం నిర్వహించినట్లు కనుపడదంటేనే అధికారాలు లేకనా? అంతుపంతూ తెలియకనా ఈ చీకారణ్యంలో?

* * *

"సాంబశివుగారి తన బలిమిగాదయా" అన్నాడు వేమారెడ్డి. మా రంగారెడ్డి గారిదాష్టీకం కూడా అలాగే వుంది. సైమను పట్టణాల్లో రంగారెడ్డి గారంటే మంచివారని ప్రతీతి. మా వెంకటగిరి ఖర్మమిలా కాలిపొయ్యిందో? గత 19 నెలలుగా పాటిస్తున్నాం ... కళంకితులుగా చేస్తుంది. రెడ్డిగారూ! మీరనుకున్నంత మీస్వతంత్రం వుంటే నమ్మ దెవ్వకమూ?

* * *

ఎలెక్షన్ నాటి స్నేహాచర్యాదులు పురస్కరించుకొని పట్టాభిరామయ్యగారు యావత్తరం నిలువున్నవిషయం "ఆన్ వారన్ వచ్చాడుగారు విడిపించారట" కే.ఆంధ్ర మండల మే వున్నది? ఆన వసర లేకమం జేసినా. ఈ నిరర్థకపు పట్టుదమ్ముల లోసే పుట్టించదాని కెంతకాల్సి యావత్తరం పాలులకు?

* * *

... వారి ... రెట్టె ... వస్తుంది. "థుంటర్ ... గ్రామాల్లో మామూలై ... ప్రసక్తి తెస్తే యిప్పుడు పల్లెల ... నవ్వుకుంటారు. అధికార్లు అది ... కొత్త ఎత్తు ఎత్తారు. బొబ్బిలి ... లేంగు యుజనీయు వారిని తెస్తు ... తూపిలి చెర్వుకాల్వ త్రొవ్వడానికి. 9, ... గ్రామాల పల్లెప్రాడితో నిరంకారాగిపురం. ... ఆఫీసరుగారు, సవర్తించడానికి అసమానసాయ్యే ... గల దేవ్యూరుగారు, ప్రమాదానికి లోనగం పరువులేస్తే కోటయ్య ఈనా సిలుదారుగారు సంకుచితం కాలోతున్నారు. వీరంతా నిజంగా భగీరథ ప్రయత్నంచేసినా వెంకటగిరి ప్రిన్సుగారి అనుగ్రహం లేకుంటే చాటికెల కెట్టిన విశ్లైపోతుంది. ప్రయత్నం. కాబట్టి తూపిలి రాష్ట్రప్రజలంతా పుట్టబొయ్యే బిడ్డకు "వెంకటగిరి ప్రిన్సుగారి కాల్వ" అని పేరు పెట్టుకుంటామని మొక్కుని పసుపు ముడుపులు కట్టుకుంటే లాభముంటుం దేమో? దేముడు కూడా ముఖస్తుతికి లొంగేవాడేగా?

* * *

"వాలెవాలె నీళ్లోగ మెత్నాళ్లంటె మాయత్త మాలాదకుపోయి వచ్చిందాక" అన్నట్లు కమ్మ...

వెంకటగిరి చెర్వుక్రింద రైతుల గోడు.

"అల వెంగళ్ళాను పురంబులో నగరిలో
అమూల్య సౌధంబుదా
పల మందార వనాంత రామృతసరః
ప్రాంతేందు కాంతోపలో
త్పల పర్యంక ఫలాపుభోజియగు
రెండో రాజపుత్రుండు వి
హ్వల రైతాంగము సాహో! సాహో!
యను కుయ్యాలించ రాడోతగక."

వెంకటగిరి ... కొంత పండింది, కొంత చెడింది. ... పంటి నా ఎండినా ... కాలువ చెరువు ... సగం ... కొట్టిన ఒక యి 25 ఎకరాల భూమిని, మహారాజా కుమార్ గారి అను గ్రహంతో, రెండో కాపు సాగించారు రైతులు. ఇంకా నెలరోజులు నీర్లు వారికే సిద్ధాన్నమౌతుంది. యింతలో కింకరులు, పరాన్నభుక్కులు, ఎస్టేటు నౌకర్లు, యీ భూములకు నీర్లు పారకుండా అడ్డగించి బావులాధారముండే ఎస్టేటువారి లంకరు భూమి తోటకు, నీర్లు మళ్ళించి, అందుకొరకై కొంత కాలువ వంతున కాపలా పెట్టారు. చెప్పకుంటే కన్నెర్ర. ఒక వేళ యిండికా తిప్పయినా మజరా ... అధికార్లకు ఎన్ని ... లంచాలు చేదికే ఒకవేళ అనుగ్రహం కలుగవచ్చు. యింకాను కోటి ... కొచ్చిన సిద్ధాన్నం శ్రీవారి అనుగ్రహంలోవుంది. మహారాజ కుమార్ గారు మా కుంద సంపూర్ణాను గ్రహముంచి యీ నెలరోజులు మాచెరువు నీరు మాకు పారేట్టు కింకరుల దద్దరువిస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాం.

—ఆ రైతులు.

పల్లెపాలెస్సు గార్డుపని వెంకమనాయుడి అల్లుడికి ఉండి ఊడబెరికారట. నారాయణప్ప నాయుడు గారివంటి యోధాగ్రేసరులకు యిది కుణపారం కాదంటారా?

లోకాభి రామాయణం

(చిత్రగుప్తుడు.)

బొబ్బిలిరాజుకు కొత్త గవర్నరుగారికి భోజనాలు ... పోవడం, బొబ్బిలిరాజ యింగ్లాండు వెళ్లడం, ఆయన వెళ్లి వెళ్లకముందే గవర్నరుగారు సెలవుపెట్టి యింగ్లాండు వెళ్లడంచూస్తే ఈ రెండు ప్రయాణాలకు ఏకకారణం లేదనడానికెవ్వరూ సాహసించడంలేదు.

♦ ♦ ♦

రెడ్డి తత్వమనే ఊరగాయలో నానిన ఓ ఎలెక్షను ప్రియుడు, నెల్లూరీయుడు, "భారతి ... రంగా ఒంగోలు వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ ... చేస్తారు కృష్ణయ్యకు ఓటిచ్చింది" అని ప్రచారం చేస్తున్నాడట. ఈ మాట ... పడమట... పోడిదారు చేరు రూచాన్నట్టుంది. వెంకట కృష్ణయ్య ప్రేరితుడై ... ఈ ద్వివ్యాపారకుడు గుంటూరు కాంగ్రెస్ రెడ్లకంతా ... కథ చెడిపి ఇక్కడకొచ్చి యీలా ప్రచారం చేయడం మొరిగిస్తే వెంట్రిక్ ... కథకు ... మ్యం గావుంది. గుంటూరు జిల్లాలో ఎలె... యీ మహామహుడు ... దుమికి నాశా ...

♦ ♦ ♦

దేవాలయ కవిమావరు కథ పరిషమాప్తమైంది. ఇక రెడ్డిగారు నిర్భయంగా ... కైకుతో ... వైస్ ... కాన్సిలుదారు పోతారు. ... రామస్వామి రెడ్డిగారికి జన్మను మళ్ళీ యీ ... ప్రాత్ర పదరదం వృథాగా. యీ సందర్భములో ... వెస్సెల్ నంటివారి కాలుకూడ సమ్మతించగా ... వి. ఆర్. రెడ్డిగారితో జారిపోయిన కీర్తి ప్రతిష్టలు తిరుగా కాంగ్రెసు స్థంభాన్ని ... కొంటారు.

కోట వార్తలు

లేడీడాక్టరు పేచీ

వైద్యసహాయం పల్లెటూళ్లకు అందుబాటులో లేదు. స్త్రీలవైద్యం మరీ దుష్కరంగా ఉంది. ఇంతజిల్లాకు ఒక లేడీడాక్టరు కూడా లేకపోవడం చాలా అన్యాయం. జిల్లాలో అకసర మొచ్చిన వృదు యీ ఆమెరికా ఆసుపత్రి వారికో ప్రార్థించుటయు వారిస్టముగ వచ్చినట్లు వారు రాష్ట్రీకయంటయు కటక్షించుచున్నది.

ఈమధ్య యిద్దట పల్లపురెడ్డి ... గారి యింట్లో అవసరమై 22 తేది ... ఆమెరికా ఆసుపత్రి లేడీడాక్టరును రు 35 లు ... మాట్లాడి తీసుకవచ్చిరి. తిరుగా 30 ... రు 35 ... అమెరికా ... రు 50 లు ... రెడ్డిగారు ఎర్పాటు ... అమ్మగారికి తృప్తి లేదు.

...

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

(స్థాపితము 1925.)

డాక్టరు వేమూరి దుర్గానాగేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్. యం. యస్.
... నేజింగ్ ...

డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావు, ఎం. ఏ. ఎం. డి.
మెడికల్ రెఫరీ.

... శాశ్వతమైనట్టియు, స్థిరమైనట్టి ...
సదుపాయములు, సౌకర్యములు.

1. ప్రావిడెంటు ఫండు
2. శాశ్వత రెన్యూయల్ కమీషన్
3. అకాలమరణము సంభవించినచో కుటుంబమునకు సహాయము.

ఏజన్సీ వివరములకు మేనేజరు ...

యి ...

చందాదారులకు

కాలాహస్తి తాలూకాలో చందాలు వసూలుచేయుటకు పురిణి ఆదెయ్యగారిని నియమించినాము. చందాలు వారివద్దగా యిచ్చి రసీదు పొందవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
8—5—36

శిస్తు రిమీషను: పట్నాయకు బిల్లు

ధాన్యపు ధరలు తగ్గుటచే జమీందారీలలో తాత్కాలిక శిస్తుతగ్గింపులకు గంజాంజిల్లా ప్రతినిధి యం. జి. పట్నాయకు గారొక బిల్లును మద్రాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడుటయు జమీందార్ల కోరిన రూపముతో అంగీకరించబడుటయు పాఠకులకు విదితమే. ఈ బిల్లు వైస్‌రాయిగారి అనుమతినిగూడ పొంది జూలై 1-వ తేదినుండి అమలులోకి రానున్నది.

ఈబిల్లును గూర్చిన వివరములన్నియు స్థలాంతరమున ముద్రించిన శ్రీయుత మందేశ్వరశర్మగారి వ్యాసమున కానవగును. ఇంతటి నిరర్థకమైన బిల్లు మరియొకటి లేదు. ఏదన్నవరకైనను స్పష్టముగా లేదు. అంతా నిరుపయోగమే; అంతా వివాదాస్పదమే; అంతా సందేహమే. రైతులు చచ్చిచెడి వ్యయప్రయాసలకోర్చి కోర్టుల కెక్కినను ఆకోర్టుతీర్పు ఆఫసలీకి మాత్రమే అన్వయించునుగాన యీశ్రమయంతా నిరుపయోగము. ఎస్టేటులయందు అక్టు ప్రకారము జూలైనుండి జూన్ ఆఖరుకు ఫసలీ సంవత్సరముగా నుండగా, యీ బిల్లు ప్రకారం ఏప్రెలునుండి మార్చి ఆఖరుకు సంవత్సరముగా నిర్ణయింపబడినది. గాన వివాదాస్పదము. జూలైనుండి చట్టము అమలులోకి రానుండుటచే జమీందారుకు యివ్వవలసిన నోటీసు జూన్ ఆఖరుకే యివ్వవల[illegible]ండుటచే [illegible] యీ బిల్లు [illegible] రూపము దాల్చినది.

గాని అట్లవి యూరుకొనుటకు వీలు లేదు. ఒక్కొక గ్రామస్థులందరు చేరి వ్యవహరించుటకు వీలున్నది కాన [illegible]

మందగించిన ప్రదేశములలో గత 1935 ఏప్రేలు నుండి 1936 మార్చి ఆఖరు వరకు శిస్తు తగ్గించుకొన గోరువారు జూన్ ఆఖరులోపల తమతమ జమీందారులకు పిటీషనుల రిజస్టరు పోస్టు ద్వారా పంపుకొనవలెను. జూన్ నెల దాటిన నిరుపయోగమగును. కావున హెచ్చు ధరలలో రాజీగాగాని, కోర్టు మూలమునగాని, సెటల్‌మెంటు రూపమునగాని శిస్తులు నిర్ణయింపబడిన గ్రామస్థులెల్లరు తప్పక నోటీసుల నివ్వవలెను.

ఈ కార్యమునకు మందమతులగు రైతులకు విద్యాధికులును, రైతు సంఘమువారును, కాంగ్రేసు ప్రచారకులును, న్యాయవాద ప్రముఖులును తోడ్పడి యీ బిల్లులోని యేకొద్ది యుపకారము నేని యీ నిర్భాగ్యపు రైతులు పొందుటకు అవకాశము గలుగ జేయ ప్రార్థన.

జమీందారులు సైతము యీ రైతు కామధేనువుల భారముల తగ్గించుటకు చట్టము, బలాబలములు, విమర్శింపక, న్యాయబుద్ధితో, సదుద్దేశముతో, ప్రాచీన హైందవసాంప్రదాయ మర్యాదతో పరిష్కరించి వృధా [illegible]ప్రయాసల కారకమగు కోర్టుల కెక్కకుండా చేతురని వేడుచున్నాము.

ఈ విషయమునగల సందేహముల నెల్ల మా పత్రికాముఖమున చర్చించి రైతులోకముతీర్చుకొన కోరుచున్నాము.

అడిస్ అబాబా దినము

అబిసీనియను ధైర్యోత్సాహములతో 7 నెలలు పోరాడిరి. కాని ఇటలీవారి అమానుష బాంబుల వర్షములకును, విషవాయు ప్రయోగములకును తాళజాలక ఓడిపోయిరి. అబిసీనియా చక్రవర్తి 2 తేది రాత్రి భార్యాబిడ్డలతో అడిస్‌బాబా నగరమును వదలెను. సూయజు కాలువగుండా ప్రయాణము సాగ్చుచున్నాడని నేడు వార్తలు తెల్పుచున్నవి. ఇటలీ పటాలములు 5వ తేదిన అడిస్‌బాబా ప్రవేశించినవి. నానాజాతి సమి[illegible]ల్పిన [illegible] సత్యద[illegible]బ్రిటను పార్లమెంటుసభలో ఈడెన్ గారు మాట్లాడుచు యుద్ధములోనికి దిగుట యనేది [illegible] భయంకరముగ కన్పించుచుండుట వల్ల బ్రిటిషువారు ఇంతియటలికి సైన్యసహాయము [illegible] ఇటలీ వారిని అని [illegible]

కును, తోడి చిన్న రాజ్యముల రక్షణకును పూనుకొనుటకై సమితి ముఖ్యోద్దేశములు కావని తేలిపోయినది. అబిసీనియా చక్రవర్తి మొదటినుండియు ధర్మయుద్ధమునే చేయుచుండెను: ఇటలీ సమితిని ధిక్కరించి అధర్మ మార్గముల నడచెను. ఆఫ్రికాయందు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండిన [illegible] అబిసీనియాదేశము ఒక్కటే [illegible] శ్వేతజాతుల చేతులలో పడెను. ఈ నెల 9వ తేది నాడు దేశమంతటను అడిసుఅబాబా దినమును జరిపి అబిసీనియా శూరులకును, చక్రవర్తికిని సానుభూతిని తెలుపవలెనని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు జవహరిలాలుగారు ప్రకటించి యున్నారు. [illegible]ము దేశమంతటను [illegible] భూతి తీర్మానము[illegible]

ఒంగోలు ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

కాంగ్రెసు వారి ద్రోహం.

ఏప్రెలు 30 తేదివారు జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ జరిగింది. కాంగ్రెసు మెంబర్లు 24 మంది జస్టీసు 8 లో పార్టీరహితవారు 6 మంది. కాంగ్రెసువారు బుచ్చప్పనాయుడు గారిని నిలిపారు. జస్టీసు పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారిని నిలిపింది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి 14 ఓట్లున్నూ జస్టీసు అభ్యర్థికి 16 ఓట్లు వచ్చాయి. సభ్యులముందు కల్లుకుండ మాయమైంది.

* * *

ప్రెసిడెంటు గాను, [illegible]

డెంటుగా ఉండేట్టు[illegible]

తాలూకాలకు సంబంధిం[illegible]

గేట్ చేసేట్టు అనుకున్నారు[illegible]

సమ్మతించి ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక[illegible]

ఇటీవల పదవ్ని జెలిగేటు చేయ[illegible]

యిష్టంలేక కొందరు జస్టీసు బ[illegible]

కాంగ్రెసు వైస్ ప్రెసిడెంటును [illegible]

చేశారు.

* * *

ఈ దౌర్భాగ్యపు స్థితిలాంటి ప్రకాశం పంతులు కాంగ్రెసువారందరు రాజీనామాయిచ్చి తిరగా ఎన్నికలకు నిలవబడమనియు, అట్లు రాజీనామా యివ్వనివారో అట్టివారిని నేడే జస్టీసులో చేరినట్టు అనుకొన వీలగుననియు చెప్పిరి. కాని తక్కినవారందరు ఒప్పుకొన్నారుగాని రెడ్లలో తిరస్కార భావమెంచ్చింది. రెడ్లందరు కాంగ్రెసు పేరుతో రాలేదనియు ప్రెసిడెంటుగిరి యిస్తామంటే వచ్చామనియు కాబట్టి రాజీనామా యివ్వ నవసరంలేదని గట్టిగా చెప్పారట.

* * *

యిప్పటికైనా సివిక్ బోర్డువారు యీ కళంకం కడిగెయ్యాలంటే మనవారెవ్వరో పరాయివారెవ్వరో తెల్సుకుంటే మేలు.

(ఒ. వి.)

పవర్ అండ్ లైట్ కంపెని: మునిసిపాలిటి దావా

1-4-36 తేదినుండి ఎలక్ట్రిసిటీతో వాటర్ వర్క్సును నడపుటకును, దీపములు వెలిగించుటకును నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారును ఒక అగ్రిమెంటును కంపెనీతో వ్రాసుకొని 24-1-34 తేదిన రిజస్టరు కాబడెను. రెంటికిని మరమ్మతులు చేయరు.

ఇంద్లపర్వీస్ యేర్పాటుక్రింద వాటర్ వర్క్సుకు కరెంటు యివ్వబడెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు దీపములు ఎలక్ట్రిసిటీతో వెలిగించుటకై మరొక అగ్రిమెంటు తే 11-10-35 వ్రాసుకొనబడెను. వీటిబిల్లులు పూర్తిగ చెల్లించివేయబడెను. బాకీఏమిన్ని లేదు.

అగ్రిమెంటు ప్రకారము కంపెనివారు 400 [illegible] లైట్లు 24 ను, 75 కాండిల్ పవర్ [illegible] వెలిగించవలసి యుండెను. కం[illegible]గించుచున్న దీపములు అగ్రిమెంటు [illegible] కంపెనివారు సర్టిఫికేటు యివ్వ[illegible] మునిసిపాలిటీవారు కోరిరి కాని కం[illegible]లకు ఒప్పుకొనలేదు. అందుమీద [illegible]వారు యీ విషయమును గురించి [illegible] యిన్స్పెక్టరునకు వ్రాసిరి. 75 కాం[illegible] 78 వాటేజికిన్ని, 400 కాండిల్ [illegible] వాటేజికిన్ని తక్కువగ యుండెనని [illegible] ఇన్స్పెక్టరు అభిప్రాయమిచ్చెను. ఈ అభిప్రాయమును కంపెనివారు అంగీకరించలేదు. అగ్రిమెంటుకన్న తక్కువ వాటేజికల దీపములను కంపెని యిచ్చుచున్నదని మునిసిపాలిటీవారు కంపెనివారి బిల్లులలోనుండి రు 116-18-9 లను దిగబట్టిరి. ఈ తగాదా పరిష్కారమైన కంపెనీకి చెల్లించవలయునని యేర్పడేవరకును చెల్లించెదమనిరి. ఈ తగాదా పరిష్కారమగుటకు మునిసిపాలిటీవారు ఆర్బిట్రేషనుకు సిద్ధముగనున్నామనిరి. కంపెనివారుకూడ ఆర్బిట్రేషనుకు సిద్ధముగనున్నామనిరి కాని, దిగబట్టబడియున్న సైతము పూర్తిగ 30-4-36 తేదిలోపుగ చెల్లించనియెడల తే 1-5-36 ది నుండి మునిసిపల్ ఆఫీసునకును, తే 15-5-36 ది నుండి దీపములకును, తే 30-5-36 నుండి వాటర్ వర్క్సునకు కరెంటు సప్లయినిలిపి వేయబడునని 19-4-36 తేదిగలనోటీసుయిచ్చెను. 1 తేదిన మునిసిపల్ ఆఫీసునకు కరెంటు నిలిపివేయబడెను. కంపెనివారు తగాదాను ఆర్బిట్రేషనుమూలముగ పరిష్కరించుకొన వచ్చుననియు, కరెంటు సప్లయిని నిలుపుదల చేసినయెడల ప్రజలకు చెప్పరాని కష్టము సంభవించుననియు, అది సరియైనది కాదనియు, కోర్టులు వేసవికాలము సెలవుల అనంతరము మరల తెరవబడువరకు కరెంటు సప్లయిని నిలుపుదలచేయనని వ్రాసి యివ్వవలయునని కమ్యునిషనువారు కోరిరి. ఇందులకు కంపెనివారు అంగీకరించలేదు.

వాటర్ వర్క్సుకును, దీపములకును కరెంటు [illegible]పుదల చేయరాదనియు, మునిసిపల్ [illegible] మరల నిలిపివేయబడిన కరెంటు మరల [illegible]ంచవలెననియు, కంపెని తరుపున సి. మాలె[illegible]య్యగారు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో 7 తేదిన పెటిషన్ దాఖలుచేసిరి. ఇంటులకై ఇంజంక్షన్ కోరబడెను.

పిటీషను [illegible] వాయిదా వేయబడెను. [illegible] తరపున ముంగమూరు నరసింహారావుగారు [illegible] దాఖలుచేసిరి. పిట[illegible] రెండవ తేదికి వాయిదా బడెను. [illegible] పరిష్కారమగువరకును మునిసిపాలిటీవారికి కంపెనివారు దీపములకై పంపుబిల్లు[illegible]లలో రు 100 లు దిగబట్టుకొని కోర్టు[illegible] చేయుటకు కంపెని అంగీకరించి [illegible] సప్లయి నిలుపుదల చేయుటకై ఒప్పుకొనెను.

(స్వ. విలేక)

వెంకటగిరి కట్టెల కథ

(ఒక పెదకట్టె)

హఠాత్తుగా 10 రోజులనాడు కట్టెలమ్ముకొని జీవించువార్ని పిలిపించి, అర్ధాంతరముగా విడిపోలానికి అవు లేదు కావడెము 1 కి రు 1 కి రు 4 లనియూ, చేమడికోపకు రు 2 లనియూ, పాపిరెడ్డిపల్లె పోలానికి రు 1 అనియూ కట్టమని చెప్పిరి. ఈ తరాలుగా దీనితో జీవించుచున్నామనియూ, పేదవారల నోటికాడ కూడు పోవుననియూ, అతి కరుణముగా చెప్పుకొనిరి. పెరిందు ప్రిన్సుగారి వ్యాసనం కలగలేదు దేముడాయని యేడుస్తూ యిండ్లకేగిరి. వీరికోల విపరీతమైపోయింది. యెక్కడచూచినా యిదేమాట. అధికార్యాలకు లెక్కలేదు. వంగోలి మంగమ్మ కాపమహాత్వ్య ననుకుంటున్నారు పాపులు.

* * *

కట్టెల డిపో యెస్టేటువారే పెట్టి స్వయంగా కట్టెలమ్ము కొంటున్నారు ఈ డిపోకు కాన్స్టేటు కట్టడం కదతారట పాండేషన్ వేయించడానికి దీనికి అర్థమేలరా యని ఆలోచిస్తున్నారు

* * *

రేణుగారి పుత్రుల అలబెన్సు డిక్రీ ప్రకారం ప్రతినెల కట్టవలసిన రు 1000 ల భర్తీకి యీ కత్తార్యాకాయాన్ని పెంచాలని యీ సంవత్సరం ఎస్టేటు పార్లమెంటు బడ్జెటు సమావేశంలో తీర్మానించారట

* * *

మహారాణి బెంగుళూరు వెళ్లి పేదప్రజల దల్బారు సద్వినియోగంచేసే సందర్భంలో ప్రతియేటా బెంగుళూరు వెళ్లేయందు అమ్మగారు పేదలకన్న దానంచేస్తారు. ఈవత్సరం కూడా చేశారు. వారు వెళ్లిన మరునాడే కట్టెలమ్ముకొని జీవించు నిరుపేదల బొచ్చెలో రాయిబడ్డది ఆ సంతోషం నిలిచేవి ఆకన్నుచు కట్టెలమ్ముకొను వారి వల్ల తీపేలాభానికి భర్తీచేసుకొమ్మని అమ్మగారితో చెప్పుకోవడానికి కొన్ని వందలమంది ఆడస్త్రీలు కాలినడకతో బెంగుళూరు పోనున్నారట రాతున్నారట పాపం!

* * *

జమీందారీ బిడ్డలమాదిరి ఘరీస్తూ నిరుపయోగంగా, నిరర్థకంగా తిని పొట్టలపెంచుకొని, పాదలకు అనారోగ్యము, మశకబాధ కలిగిస్తున్న పేట మెడలోని స్థలాలకలె నిష్ప్రయోజనంగా ఉండే 4 ఏనుగుల ఖర్చు తగ్గిస్తే వేనవేలు మిగులుతుంది, పౌరుల ఆరోగ్యవంతులు కొతారని మొత్తుకుంటారు కట్టెలమ్ముకొను పేదవారు.

* * *

ఊరులో యెక్కడ కట్టెలమ్ముకొను వారైనా కనుపడితే ... కొత్వాలు స్వాధీనం చేస్తున్నారు అన్ని ... కట్టెలనట. మరెవ్వరు అమ్మకూడదట. స్వల్పం ... వారివద్ద కొని లాభాలకు అమ్ముకుంటున్నారు.

* * *

కట్టెగూడ పాదలకు ... లేదు. జీవన 8 బండ్ల కట్టె ... దీనికి కనిపెట్టుకొనుండే ప్రజలు ... చేసిన 5 గంటకు కట్టెల కొను ... బిడ్డల వదిలిపెళ్లిన తల్లులు ... కాని ఇల్లుచేరడం లేదు.

అమ్ముకుంటున్న కూలివారు పరుంటుంబంగా ఏర్పడకుండా, వంటబిడ్డలు, సకాలానికి పత్యమవరని రోగులు, ఇతరులందరు ఏడుస్తారు. ఘక ప్రతినిత్యము కట్టెలడిపోవద్ద ఆడంగుల పంగళ హారతులు వినితీరాలసిట్టుంది. డబ్బుయిచ్చినా కట్టె దొరికితేగా.

* * *

కొల్లపల్లె ఎస్టేటు అడవుల కంట్రాక్టుదారు ఒక కట్టెలడిపో పెట్టారు. తగ్గించి అమ్ముతుంటే శ్రీవారు పిలిపించి మందలించారట అది మొదలు వారుకూడా మండు 1 కి రు 0-2-6 లకే అమ్ముతున్నారు. అమ్మ పెట్టాపెట్టదు అడుక్కుతిననివ్వదన్నట్టుంది.

* * *

గ్రామాలలో కట్టెకొని తెచ్చి అమ్ముకొనే బండ్లవాండ్ల కూడ సంస్థానపు కొత్వాలు బెదరించి ఆబండ్లనుగూడ తోపేళ్లఖానాకే జమ కడుతున్నారట.

* * *

నగరి నౌకరులు, ఆశ్రితులు, ఎస్టేటు కట్టెకొనాలట పరాయికట్టె కొంటే నౌకర్ల దక్కట అరిచుకోసరం ఎస్టేటుకట్టెలని గుర్తు తెలియడానికి ప్రతికట్టెకు ముద్రవేస్తే బాగుండునని కొత్వాలు సలహా యిస్తున్నారట. బస్సుల్లో కన్న బహిష్కారం కట్టెలకుగూడ ప్రాకింది.

* * *

కట్టెలమ్ముకొని జీవించు యీ పేదవారికి యీ విపత్తేలా కారణంబేమని ఒకానొక ప్రశ్నకు జ్ఞానదుర్గా యీలా చెప్పారు.

1931 సం॥ మొదలు ఎస్టేటుకు, తద్వారా రైతులకు, ఉద్యోగ గణానికి, పౌరాళికి అహారాన్నిచ్చే రైతుకోటికి, ఎస్టేటుకు తరరుతచ్చి ఎస్టేటువారు రైతుల పీడింపగా వారికిసాయంగా యీ కట్టెలమ్ముకొనువారు కొందరు కట్టెలమొంగమాటానికి వెంకటగిరి కొత్తఫకెన్సు రోజు (8-..-1931) వెంబులూరు సభ అనుకొన్నరోజు (16-9-31) మొఘ్రూరు సభరోజు (8-10-81) తదితర దర్బార్లనూ వచ్చి యెస్టేటుకు సాయపడ్డందుకు భగవంతుడు శాపమిచ్చాడని ఆ యెండు కట్టెలవల్ల పచ్చికట్టెలకుగూడ ప్రమాదం వచ్చిందని చెప్పారు. తన్నివారలోపాయ మడుగగా, యింకేమిదట యెస్టేటువారికి సాయపడకుండా రైతు ఉద్యమానికి సాయపడితే కొంతకాలానికి యీ శాపవిమోచన మౌతుందని చెప్పారు. నాబుద్ధి కిదింతౌసరిపోయింది. ఇకమీదైనా జ్ఞానం తెచ్చుకొంటే

కలువాయి వార్తలు.

శ్రీభద్ర స్వామివారి విగ్రహోత్సం కూడ యీ 8-0-0 ల యినాంగూడ అంతర్ధానమైంది స్వంత కాతేల్రకింద.

* * *

ఆయా గ్రామస్థులు టీపర్లుగా ఉండడంవల్ల పార్టీలలో ప్రవేశించకుండా తప్పుతుంది ... ఆ కారణంతో కాకుండానే మా ప్రెసిడెంటు రామమూర్తిగారిని పొంతూరు మార్చారు. కలువు కోరాదు. ఇక్వనన్నది బోర్డు జాతిసమితి సత్తా ఇటలీ కమరొక్కన్నట్టు, బోర్డుసత్తా మాడాలని కాబోలు కాలొడి కూర్చున్నాడు. పర్లకిమిడి-

... తొను కొత్త ఒడంబడికను గావిం... ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(విమర్శకుడు.)

"నీరుచేతను నాచేతను తరమడిగిన కుంతిచేత వానవుచేతగా" అన్నట్లు, నాయుడుపేట పంచాయతీబోర్డు చెంచుసుబ్బయ్య శెట్టిగారిచేతను, కుమారరాజా సాహెబుగారిచేతను, గోవిందయ్యగారి చేతను, యూసఫ్ సాహెబుగారిచేతను పరిమార్చబడింది. కట్టడానికి యేండ్లు భూండ్లుగాని తగలబెట్టడానికి క్షణం. చివరకు జిల్లాబోర్డువారి తీర్మానాన్ని అధ్యక్షులవారు ధిక్కరించారు.

* * *

ఒకానొక జస్టిసు నాయుడుగారు మైకా వ్యాపారానికి పెట్టుబడి ... నిమిత్తం వచ్చే కాపవపక్షా ఎ... డివిజనుకు పోటీచేయడానికి ... లు డిపాజిటు సమకూర్చుకున్నాడట. గత జిల్లాబోర్డు యెలెక్షన్లలో తరాల లక్ష్మయ్యవంటి యీలాంటి వారికంతా నోరూరుతోంది కాబోలు!

* * *

ఎలెక్షన్లు దగ్గరకొస్తున్నాయి, కాంగ్రెసువారినిద్ర యింకా పూర్తికానట్టుంది, గత కమిటీ వారేసిన యెలక్షనోప సంఘం పిల్లెత్తుకుపోయింది. తిరుగా కొత్తకమిటీ ఏంపనిచేస్తుందో చూడాలి. ఎలెక్షను పనంత గోపాలురెడ్డిగారికే వదా అనుకుంటున్నారు తక్కినవారంతా. మనం అంటించుకొంటే మననెత్తిన బడుతుందేమో బాబో అని గోపాలయ్య మెదలకుండాఉన్నాడు. యీ జిల్లాగతి యింతే కాబోలు చివరకు!

* * *

రైతుసంఘాలు, కాంగ్రెసు సంఘాలు నిద్ర మేల్కొని యిప్పట్నుండే ఎలెక్షన్ శిబిరాన్ని ఏర్పరచి పనిచేయకపోతే దెబ్బతింటాము రాత్రూరు తాలూకాకు పాతపోలింగు స్టేషన్లకే చాలంటున్నారట అధికార్లు వారికేం! ఓటర్ల ప్రయాణ సౌకర్యాలులేని యింతింతదూరం రావాలంటే చాలా ప్రయాస. ఓటర్లసంఖ్య పెరిగినప్పుడు పోలింగుస్టేషన్లు హెచ్చించకపోవడం అన్యాయం. కావున్నే యీలాంటి విషయాల్లో యిప్పటినుండి పనిచేయకుంటే ముందుగతి దుర్గతే.

* * *

అబ్బాయినాయుడుగారి ఎలెక్షన్ ప్రచారం జోరుగా సాగుతోంది. మొన్న 2 తేది పాతికమూళ్లో తన చేతికిందుండే ప్రాథమికోపాధ్యాయుల కాన్ఫరెన్సు జరిపారు. ఇది కల్తీలేని స్పష్టమైన ఎలెక్షన్ ప్రచారం సందేహంలేదు. ఈ ప్రచారానికి పంచాయితీ ఆఫీసరుగూడా ... వాలని ప్రభుత్వపు జి.ఒ యేమైనా ... 2... నాడు నాయుడుగారి ... పంచాయితీ ఆఫీసరుగారు కేమిపని పాతకమూళ్లో? అథవా పోయినాడుపో ఆగ్రామంలో పంచాయితీ యేమైనా పెట్టించాడా?

విజయనగరం మహారాజు గారి హైకోర్టు అప్పీలు

నిషేధపు టుత్తర్వు గావింపబడుట.

ఈనెల 9 వ తేదీన విజయనగరం మహారాజా గారి పిల్లలను ఇంగ్లాండు పంపుటకు కోర్టాఫ్ వార్డ్సువారు నిశ్చయించిరి. ఇటుల పంపుటను నిషేధింపవలెనని మహారాజాగారు హైకోర్టులో దరఖాస్తు పెట్టిరి.

కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు ఆక్టు 15 వ సెక్షను క్రింద ప్రభుత్వమువారు ఒక ఎస్టేటుదారు ఎస్టేటును పరిపాలింపలేని స్థితియందున్నాడని నిర్ణయించి ఎస్టేటును కోర్టాఫువార్డ్సు క్రిందనుంచుచు ప్రకటనను ... సదరు ... సివిలు కోర్టులో ఆక్షేపించుటకు వీలులేదని 48 కోర్టాఫు... తరపున వాదించిరి. న్యాయమూర్తి లక్ష్మణరావు గారు తీర్పుగావించిరి.

తీర్పు.

కోర్టాఫువార్డ్సు ఆక్టు 15 వ సెక్షను ప్రకారము స్థానిక ప్రభుత్వమువారు వాదిని ఎస్టేటు పరిపాలన కసమర్థునిగ ప్రకటించిరి అట్టిప్రకటనను సివిలు కోర్టులో ఆక్షేపించరాదని నిషేధించుచు 48 వ సెక్షనునందు శాసింపబడెను గనుక వారి దావా చెల్లునని వాదించుటకు కారణము పైకిపురు గన్పించదు. తన యధీన మొనర్పబడిన ఎస్టేటును గురించియూ, తగినఏర్పాట్లు గావించుటకు కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు ఆక్టు 28 సెక్షను క్రింద కోర్టాఫు వార్డ్సు వారికి అధికారముకలదు. కనుక రాజాగారు కోరిన నిషేధపు ఉత్తర్వు నొసగుటకు తగిన కారణము కన్పించదు.

అప్పీలు

పై ఉత్తర్వుపై మహారాజాగారు అప్పీలు చేసిరి. న్యాయమూర్తులు వెంకటసుబ్బారావు, వెంకటరమణరావు గార్ల యెదుట విచారణ జరిగెను. పిటీషనుల విచారణను సెలవుల అనంతరము వరకును వాయిదా చేయుచు, ఈలోగా మహారాజుగారి పిల్లలను కోర్టువారి అధికారములోనున్న ప్రాంతములనుండి ఇతర ప్రాంతములకు పంపరాదని కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు వారిని నిషేధించిరి. అంతవరకు బిడ్డలను మహారాజు అందుబాటులో తెచ్చుండ ... ఏర్పాటుల చేయవచ్చునని కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు వారిని కోరిరి.

ఇందువలన మహారాజుగారు పిల్లలదగ్గ... పోవుటకుగాని, నోరెత్తి మాటలాడుటకు గాని వీలులేదు. దూరమునుండి మాత్రము చూచుటకు వీలుండును.

సింహా... ఫ్రెండ్సు యూనియన్

పై సంఘమువారు 14 తేది సా ॥ 5 గం (6-4) గంటలకు స్మారకమందిరమున ఆనాట ...

నెల్లూరు కంట్రాక్టుల గోల.

(ఒక విలేఖరి)

జిల్లాబోర్డు కంట్రాక్టులలో మెంబర్లున్నారు, వారి బంధువులున్నారు, పెంగమాటస్తులున్నారు, పీట్లిప్పించే వలుకుబడి గాడ్లున్నారు.

కంట్రాక్టులు తక్కువ పెండరుదారు కివ్వాలని ప్రభుత్వశాసనం. కాని ప్రెసిడెంట్లు తక్కువ పెండరుదారు కేటుకే తమ అభిప్రాయముల కిష్టం టాకు తెలుదుగా ఇది చాలా అక్రమం. తక్కువ పెండరుదారు బోర్డుకు లాభం చేసినవారు కావున అతనికీయ్యడం న్యాయం, ధర్మం. కాని ఆవిధంగా జరుగడం లేదు.

... కంట్రాక్టుల శోధలో ప్రవేశించి ఇూ క్రింది విధంగా తగ్గించి పెండరు వేశారు. కీర్ని అరికట్టుటానికి కంట్రాక్టుదార్లంతా అతనిపైకి దూకారు. కృత్రిమవిధంగా అడ్డుపడుచున్నారు అతని ప్రయత్నానికి.

"యాదవో యాదవన్నకులు" అన్నట్లు కంట్రాక్టుదారులు లేమి చేసుకొన్నా తగ్గించి పెండరు పెట్టినవారికి బోర్డు సపోర్టుచెయ్యాలె. కాని యేం జేస్తుంచో చెపుమాడాలె కండ్లు కెండు తెరమకోని.

రామిరెడ్డి తగ్గించిన వివరం.

	తగ్గించినది.
1. నెల్లూరు - వెంకటాచలం బజారువీసాహెచ్ రోడ్డు	$31\frac{1}{2}$ పెరసంటు
2. నెల్లూరు - కోడూరు బ్రాంచ్ మెయిన్టీన్ పాహెచ్ రోడ్డు	86 పెరసంటు
3. నెల్లూరు - సరపీకుండు కొండ చెర్రిన్నపాయమూ రోడ్డు	12 పెరసంటు
4. నెల్లూరు - మత్తుకూరు యిస్కాలరాచి, మిరియం పేపురెడ్డి రోడ్డు	26 పెరసంటు
5. తోటపల్లిగూడూరు - యింగుకూరుపేట అక్కచ పెంకయ్య బ్రాంచి రోడ్డు	23 పెరసంటు

కూష్మాండ లేహ్యము

ఇద్యది, ఎంజాకాలమున కలుగు ఆర్యుష్ణ ... వ్యాధులరానీయక, శరీర దురూష్ణమును శాంతి ...చి, ఆర్యుష్ణములచే, చేతులు, కాళ్లు, కండ్లు ...లు, సర్వశరీరతాపము శరీరము కుష్కించు ..., మఖ్యాను, నోరు, గుహ్యభాగములనంటి రక్తస్రావమును కట్టించు, రక్త పిత్త వ్యాధిని ...ముగును, అరంధి ... మలబద్ధత ... ... సమశీతోష్ణము ... వృద్ధిని కల్గించు ...

పాలామృత, నవ్వేశ్వరి, ..., మస్తుగం ...

1/4 పాను రు 0-12-0 1 పాను రు 3-0-0.

చందనాదితైలము (పై చెప్పినది) 4 ఔన్సు లు రు 1—8—0 లు.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సమావేశము.

(ఒక విలేఖరి)

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సమావేశము ఇూనెల 4 తేది జరిగింది. మీటింగుకు హాజరు కాకపోతే సభ్యత్వము, అధ్యక్ష పదవి రెండు పూడిగొతాయని కాబోలు కుమారరాజాగారు మీటింగుకు ఆలస్యంగానైనా హాజరైనారు. రు 60000 లు బోర్డుకు లోటుకల్గెను. ప్రభుత్వము వారు టోలుగేట్లు రద్దు చేసినందులకు యిచ్చు గ్రాంటుపోగా నికరం రు 29000 లు లోటుఅని బడ్జెటు సబ్ కమిటీవారు నిర్ణయించి యుండిరి. బోర్డువారు బడ్జెటు సబ్ కమిటీవారు గావించిన రిపోర్టును ఆమోదించిరి.

తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు యందుండు అలోపాతిక్ ఆసుపత్రులను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీన పెట్టుకొనవలెనని కోరబడెను. మోటారు వెహికిల్సు అక్టు వలన బోర్డు ఆదాయములకు ఎక్కువ నష్టము కల్గెనని‌యు, 1936-37 సంII బడ్జెటు లోటును పూడ్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నివ్వవలయునని తీర్మానించబడెను. ఆదిఆంధ్ర ఉద్ధరణ సంఘమునకు రు 200 లు శాంక్షను చేయబడెను. సెంట్రల్ డ్రగ్ స్టోరును స్థాపించు విషయమున తన సమ్మతిని వెలిబుచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు చాగణం, తెర్లుపాడు, కొండపి, నిడుగుర్తి గ్రామములయందు రూరల్ ఆస్పత్రులను స్థాపించ వలయునని కోరబడెను.

జిల్లాలో నీటివసతులను కలుగజేయుటకై బావులను త్రవ్వటకుగాను బోరింగు ప్రయత్నములు గావించుటకు రు 1800 లు మంజూరు చేయబడెను. కుష్ఠురోగపు కవ్పులకు రు 100 లు యివ్వబడెను.

3వ నెల్లూరుజిల్లా యానాదిసభ.

తే 5—6—... ...

పైసభ శ్రీయుత కెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి.ఏ.బి. ఎల్ గారి యాజమాన్యమున జరుగును. రాత్రి 9 ఘంటలకు ప్రారంభమై అల్లూరుపేటవు ... ... 6 ... ... 6000 ...

మహాత్ముడు చెట్టుక్రింద విడియుట.

వార్ధాకు 5 మైళ్లు దూరమునయున్న సేగోను అను చిన్నపల్లెకు మహాత్ముడు 30 తేదిన సదవిపోయి యచ్చట నివాసమేర్పరచుకొనెను. అప్పటికి కుటీరము సిద్ధము కాకపోవుటచేత ఒక చెట్టుక్రింద చుట్టు తడికెలే గోడలుగాను, తాటియాకులే కప్పుగాను కల యొక గుడిసెలో ప్రస్తుతము నివసించెను.

—

పది సంవత్సరములవరకు మరియొక ... ...

—

అంబేద్కరుగారు పది సంవత్సరముల వరకు హిందూమతమును వదలకపెట్టుటను గురించి తలంచినని మహాత్మునితో చెప్పినటుల తెలియుచున్నది.

—

గుంటూరు మునిసిపల్ చేర్మెను నోటీసు

పరిపాలన లోప భూయిష్టముగ జరిపినందులకై ఎందుకు చేర్మెనుపదవి తొలగించరాదని ఒక నెల రోజులలోపుగ తెలుపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గుంటూరు మునిసిపల్ చేర్మెనుగారిని సంజాయిషీ కోరియున్నారు.

అనికేపల్లి యానాదులసభ.

6-5-36 తేదీన పైసభ కెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. సర్కారువారు ఇచ్చిన స్థలాలలో పాకలను వేర్పాటు చేసుకొని అది చాలనందున వేరు ప్రదేశమును ఇప్పించవలెనని తీర్మానించబడెను.

మచ్చా సుబ్బయ్య.

మనోహరసుగంధతైలము

తలమెదడునకు వుపయోగించుకొన్న పొన్నువ్వు తలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలముండి బాధించు తలనొప్పులను నివారించి తెప్పరికలను కుచ్చుల వలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0.

తిమిరభాస్కరాంజనం

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన పుసులు కదీకటి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్టు) చూపు తక్కువ మొదలగు కనుపడుట మొదలగు చూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల,
హెడ్డాఫీసు బ్రాంచి
కోపూరు. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

మిషన్ సున్నము

మిషన్ సున్నమును గానుగ ఆడినవెంటనే వాడవచ్చును. దీనియందు గుండ్లు పెడిగియుండుటచే మాగబెట్ట నవసరములేదు. మాగబెట్టుటలో కాలుపోయి గట్టితనము పోవును. అట్టి సున్నమును పూతకు ఉపయోగించిన ఉప్పుపురియును. సిమెంటుకు ఇసుక నీటితో కలిపినవెంటనే ఎట్లు వాడవలయునో అట్లు సున్నమును గానుగ ఆడినవెంటనే వాడిన గట్టితనము హెచ్చును. ఎద్దుల గానుగలలో ఆడినసున్నములలో గుండ్లు యుండుటవల్ల వెంటనే వాడుటకు వీలులేదు.

కట్టు సున్నము 100 తుంట అడుగులు లేక 5 బండ్లు	రు.	9— 0—0
పూతసున్నము ,,	,,	9— 8—0
పొడి సున్నము కట్టు సున్నము పుట్టి	...	5—12—0
,, పూత సున్నము ,,	...	6— 0—0

సర్టిఫికేటు నెం 16

ఒక సంవత్సరము క్రితము జావళ్లు కట్టుటకు ధనలక్ష్మీ కంపెని వారివద్ద మిషన్ సున్నమును కొనియుంటిని. ఆ సున్నము బాగాయున్నది.

శ్రీ. రామానుజాచారి బి.ఏ., బి.ఎల్. వకీలు.

తే 1—5—36 రంగనాయకులపేట

సర్టిఫికేటు నెం 17

ధనలక్ష్మీ కంపెనివారు మిషన్ సున్నము ... కట్టుటకు ... ఉపయోగించియున్నారు. వారి సున్నమును వాడి యిప్పటికి మూడు సంవత్సరములు ఆయినది. ఇప్పటికిన్ని సున్నము బాగాయున్నది.

యస్. యస్. వెంచయ్య,

తే 28—4—36 నెల్లూరు.

సర్టిఫికేటు నెం 18.

... సున్నపు ... యానాదిసత్రాలలో కొంత ... మంచి సున్నము ... ధనలక్ష్మీ కంపెనివారివద్ద కొన్నాను.

కె. గోపాలయ్య,

తే 3—5—36 నెల్లూరు.

ధనలక్ష్మీ అండ్ కంపెని, కంట్రాక్టర్సు, నెల్లూరు.

గృహారంభము

దిన రాత్రులందు కూడును.

మొదలి రామకృష్ణ సిద్ధాన్తిగారు.

నేను 24-4-36 ది జమీన్ రైతు పత్రికలో వ్రాసిన దానికి జవాబుగ 2-5-36 ది సంచికలో శ్రీయుత యస్. వి. యస్. శాస్త్రిగారు వ్రాసిన దానికి జవాబు. ఈశాస్త్రి గృహారంభ కాల వెంకటేశ్వర్లుగారు.

రాత్రియందు చేయుటకు నేను చూపిన వచనములను, పరిశీలనమును విడనాడి, స్వమత నిర్మాణమును ప్రతికాంతరమున చేయుట న్యాయము కాదు, ధామ్యమును కాదు.

(1) దినరాత్రి ద్వయ ఖండనము-మండనము.

రాజమార్తాండము, ప్రతిష్టావిధి కడపటి శ్లోకము- నిశిశస్తా ప్రతిష్ఠారా ప్రశస్తా సఫలాధికేశ్, విపరీతాశ్రితా యాచ ప్రత్యనీక ఫలప్రదా- దీనినివాకేల విమర్శింపలేదు? ఇది రాత్రిని పోషింపుమా దినమును దూషించుచున్నది- కృష్ణవాస్తు- రాత్రులందు నింద్యము వాస్తు సిద్ధాన్త మధివాః ఇవిరెండును నేను పూర్వము విమర్శించియుంటిని-

శ్లో॥ శంకో స్థాపనం రాత్రౌ నకర్తవ్యం కదాచనా, యదికుర్యాత్ కర్తృహానిః పుత్రహాని ర్న సంశయః-

కృష్ణవాస్తు మతమే నీవచనమున్న. ముహూర్తప్రదర్శిని నుండి శాస్త్రిగారు చూపిరి. దీని వలన రాత్రి నిషేధము పగలు గ్రాహ్యమనుచున్నది - ఈరెండువచనములు చూడ నిట్లగును. రాత్రి పోషణ దినఖండనము దినపోషణ రాత్రి ఖండనము కాంగా దినరాత్రులు రెండునుకూడవు. కూడును అని సారాంశము. కూడదనుకొన్న పక్షమందు గృహనిర్మాణ కాలమేలేదు. కూడునను కొనిన రెండుకాలములును కూడును.

(2) కాలద్వయామోదము

రాజమార్తాండము- శ్లో॥ సర్వారంభ ఫలప్రసిద్ధి జనకయేరాత్రైవ కర్తుః శుభే యాగ్రియ నిర భోదయేషు భవనం కార్యం ప్రవేశోపివా॥

పైని వివరించిన యుక్తి ప్రత్యుక్తి మూలకమున వచ్చిన, దినరాత్రి గ్రహణమే ఈవచనమునందు స్థిరీకరింపబడి యున్నది. చకారము సముచ్చయార్థకము- అనగ దినమందుకాని, రాత్రియందుకాని ప్రారంభ ప్రవేశములు కూడునని తాత్పర్యము - గృహారంభ ప్రవేశములకు రెంటికిని సమాన ధర్మముగ కాలమున్నది. వాస్తురత్నాకరము- "గృహారంభోదితైర్మాసై ర్ధిష్ణ్యైర్వారై ర్విశేన్నవాపితి॥" అను ప్రకారము ప్రారంభ ప్రవేశములకు సంబంధ మధికముగ నున్నది. గృహారంభనక్షత్ర మాసవారాదులు చెప్పినది పోను మిగిలినవి రెండవదగు ప్రవేశమునుండియైన గ్రహింపవచ్చును

కాలామృతము. శ్లో 282-, ఏకస్యే...... రాత్రైదివావావిశేత్॥ గృహప్రవేశము దినరాత్రులందెప్పుడైనను చేయవచ్చునని ఈవచనమువలన గృహారంభప్రవేశ ముహూర్తము లున్నవి. గృహారంభమందు దినరాత్రి నిర్ణయము లేదు. పూర్వ రాజమార్తాండ శ్లోకము ననుసరించి వాస్తు రత్నాకరాభిప్రాయ మనుసరించి రెంటికిని కాలఖ్యక్యయము లేదు కాన ఇటు కాలామృతకారుని యభిప్రాయమును గృహప్రవేశమందున్న దిన రాత్రులే గృహారంభమున కనుకూలించునని గృహారంభమందు ప్రత్యేక కాల నిర్ణయమును చేయలేదు. అనగ దినరాత్రులు రెండును కూడునని తాత్పర్యము.

3. కాలద్వయోత్పాదక హేతువాదము.

కాలామృత, ముహూర్త చింతామణి ముహూర్త దర్పణ, వాస్తు రత్నాకరములందు గృహారంభ కాలము రాత్రి, పగలు, అను నిర్ణయము లేదు అట్టి సందర్భములో దినరాత్రులు రెండును కూడునని నిశ్చయింపక విధిలేదు.

4 గ్రహస్థితివలన కాలద్వయ సాధనము.

పైని చెప్పిన కాలామృతాది గ్రంథము లన్నింటియందును పాపులు (రవి-కుజ-శని) లగ్నమునకు 3-6-11 లందుండుట యుక్తమనిరి. అందులో రవి వలననే కాలసాధన కలదు, దినమున పాదచ్ఛాయ వలనకాని, రాత్రిలో నక్షత్రము చేతకాని సాధించు కాలము సూర్యుని లక్ష్యముచేసి వచ్చునదిగ నుండును. లగ్నసాధన మందును సూర్యుడే ముఖ్యము. సూర్యుని దినవిధిదవిన కాలమే శూన్యమగును. ఈచెప్పిన- 3-6-11 లందు సూర్యుడుండగా వచ్చు కాలము క్రమముగ, పరరాత్రి, పూర్వరాత్రి, పూర్వాహ్ణము. దీనిని 24-4-36 తేది జమీన్ రైతులో చక్కగ విమర్శించి నాడను. కాలమును చెప్పిన, రాజమార్తాండ, కృష్ణవాస్తువు లందును సూర్యబల మల్లేకలదు. కనుక దినమని కాని, రాత్రియని కాని చెప్పుట నిర్యుక్తిక వాదము. ఉభయ గ్రహణము సాధువాదము, వాస్తు రత్నాకరము.

"అథశీఘ్రహోపస్థితిర్యర్థం. వాస్తు...పాపైః త్రిషష్ఠాయసైః ఏకాద్య శేలగ్నే నూతన గృహారంభః శుభ ఇతి నిష్కృష్టార్థః" పాపగ్రహమగు రవి 3-6 లందుండుట ముఖ్యము కాన నది పర, పూర్వ, రాత్రి కాలమగును ఇది నిస్సంశయము-

5. సుదర్శన భాష్యమతము-దినరాత్రులు

ఆపస్తంబగృహ్యసూత్రము. ఉదగయన పూర్వపక్షాహః పుణ్యాహేషు కార్యాణి॥ ఇట సామాన్య నిర్ణయకాలము చెప్పంబడినది అనగ నుత్తరాయణము, శుక్లపక్షము, పగలు, పుణ్యాహములు, భాష్యకర్త వివరణమందు ప్రతి కాలమునకు విశేష విధిని నిరూపించెను. కార్తిక మార్గశిరములందు నిషేకము, కృష్ణపంచమి దనుక పక్షగ్రహణము, రాత్రులం దన్నప్రాశన గృహ నిర్మాణ ప్రవేశాదులు, అపుణ్యాహములందును పుణ్యాహములందును జ్యోతిశ్శాస్త్ర ప్రోక్త గుణదోష ప్రశంసా పూర్వకమును చెప్పెను. "అన్నప్రాశన గృహనిర్మాణ ప్రవేశాదీన్ శిష్టాః రాత్రావపి కుర్వంతి- ఇక్కడను నిర్మాణ ప్రవేశములు కాలద్వయ కార్యములనియు, శిష్ట సమ్మతమనియు,విశేష శాస్త్రప్రసిద్ధి లబ్ధములనియు తెలియుచున్నది. భాష్యకారులు శిష్ట సమ్మతమని చెప్పమనకు శిష్టజనాన్వేషణ అనవసరము.

6. అయుక్తిక వచన ఖండ[illegible]

బృహజ్జాతక నాథపయోగా[illegible] వరాహమిహిర॥ శ్లో॥ పూర్వశాస్త్రా[illegible] మయూఖప్రాదయః కృతాః చతు[illegible]

రాత్ర్యేక్ష సితార్ధరాశికథం॥ వృజ యతయోగములు సూర్యునకు 4-10 లలోనున్న బుధ శుక్రుల వలన చెప్పంబడినవి. ఇట్టి గ్రహస్థితిరాదు కనుక నివి నిర్యుక్తికములనియు కాను ప్రాచీన సంప్రదాయికమున చెప్పితినినియు చెప్పిరి. అట్లే మన శాస్త్రిగారి నిర్యుక్తిక నిశానిరోధక వచనమును, కృష్ణవాస్తు పద్యమును "రాత్రులందు నింద్యము వాస్తు సిద్ధాన్త మధివా" కారణము సకల గ్రంథము లను రవిని 3-6-11 లందుండుటను చెప్పచున్నవి. కృష్ణవాస్తువును చెప్పినది రవిచారమున రాత్రిని చెప్పి, వచనమందు రాత్రి కూడదనుట నిస్సారము కాన నిది వరాహుండు చెప్పినట్లు సంప్రదాయకవచనమే కాని అబాధితవచనము కాదు. ముహూర్త చంద్రికలోని "కృషిం...నకుర్యాన్నిశంకః" అను కర్మల పట్టిక సామాన్య నిర్ణయము, ముహూర్త చంద్రిక, ప్రదర్శిని, అను గ్రంథములలో గృహారంభమునకు రవి ఎట్లుండవలెను. 3-6-11 లంగుండవలెనా లేక నిషేధములున్నవా? వానిని ప్రచురపరచవలెను. అట్టివైన నీగ్రంథద్వయాభిప్రాయము స్వీకరించుటో త్యజించుటో తెలియగలదు.

7. ఉపనయన, గర్భాధానములు.

పూర్వాహ్ణ కృత్యమైన యుపనయనమందు రవ్యేకాదశమే చెప్పంబడెను. నిశాకృత్యమైన గర్భాధానమందు రవి స్థానము 11 చెప్పలేదు. ఇట్లె కాలానుసార గ్రహచారము ముహూర్తములందుండును. కాన 3-6-11 లు చెప్పు ముహూర్తములు దినరాత్రి కర్తవ్యములు.

8. గ్రహయోగములు.

ఇందులో రవిచారమును పాఠకులు గమనింపవలెను, అది కాలబోధకము చేయును.

వాస్తు రత్నాకరము పే 69 శ్లో॥ జీవార్క... శతేజ్యాయతి, వ్యా॥ జీవేలగ్నే, అర్కే-ఎగేనష్ఠే, విత్ బుధో జామిత్రే సప్తమే, శుక్రశ్చతుర్థే, శనిస్తృతీయే, ఏవంవిధే ప్రారబ్ధస్య గృహస్య స్థితిః శతమితర్షః అయం ఏకోయోగః, సితేతి, శుక్రో లగ్నే, అర్కస్తృతీయే, అరఃషష్ఠే, ఇజ్యః పంచమే, ఏవంవిధేలగ్నే, ప్రారబ్ధస్య గృహస్యస్థితిర్ద్వే శతే వర్షశతద్వయ మిత్యర్థః॥ ఇట్టి వనేకములు.

కృష్ణవాస్తు క॥ కవిలగ్నమునను, మూటను రవి, కుజు డారిటను, గురుడు రహి నైదింటన్, నివసించునపుడు కంబము భువినిల్వ శతద్వయాబ్దములు వర్ధిల్లున్॥ ఇట్టి వనేకములు.

పై వానిలో రవి 3-6 స్థానములందు చెప్పంబడెను ఇట సూర్యుడుండ, పర పూర్వ రాత్రులు కాదనుటకు పరమేశ్వరుడైనను చాలడు. ఇక వీని ఖండనకేమి? రాత్రిని కూడదని 3-6 లందు సూర్యుని చెప్పుట కృష్ణవాస్తువునందు స్వవచన వ్యాఘాతము కాదా? అట్టివానిలో తొలిది పూర్వపక్షమై రెండవది సిద్ధించును. ఆ కారణమున 66 పేజి రాత్రి నిషేధ ముపసంహారమై, 77 పాపులారింట మూడింట వరుసనొకంట॥ 82 పేజి కందములోని రవి మూడు, సిద్ధాన్తము కాగా రాత్రి సిద్ధాన్తమాయెను. రాత్రి గృహారంభ మొనగూడెను. పూర్వపక్షమేలేదు.

(9) ఉపసంహారము.

శాస్త్రిగారు పైనిచెప్పిన ప్రతివిమర్శనమును (8) వేరు వేరుగ క్రమగణనతో పూర్వపక్షము చేయవలసినది. రవి చారమున కాల సాధన పైకెత్తుమునుండి తైలమును తీయునట్లుగ నుండునని. సైకత తైలము, గగనకుసుమము అభావబోధకము. రవిచే కాల నిరూపణము జ్యోతిశ్శాస్త్ర ప్రసిద్ధము. లగ్నసాధనదినుండియే వచ్చును. వేరు మార్గములేదు. కోటినిబట్టి దినరాత్రిని వైపుటు అవలీలవిషయము అందులో రవియే గ్రాహ్యమగును.

దినరాత్రులందు చేయవచ్చునని బహుమార్గముల బుజువు చేసితిని. సరియగు సమాధానము రాకున్న, ఒక్కమాటతో తోసివేయుచున్న, జవాబువ్రాయను. పాఠకులు చక్కగ గమనింపవలెనని ప్రార్థన-

ఎస్టేట్సులాండుఆక్టు.

1934-వ సం॥ వరకు అన్ని సవరణలున్నూ ఇనాముల బిల్లున్నూ చేర్చి, అన్ని వివరణములున్నూ, యీ ఆక్టుక్రింద వ్యవహారములను విచారించువారు తెలియగల పెద్దల్ తోడన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—6—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు చీట్ల అడ్వాన్సు పంపవలెను.

మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నల్ ఆఫీసు.

To join as subscribers
for 'Sunday Times'
'Ananda Vikatan'
Please apply to—
M. A. RAJAGOPAL RAO,
Trunk Road, Nellore.

నకలుమందును చూచి మోసపోకుడు.
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును బాహ్యప్రు, నొప్పుల బారదోలును, పొట్ల పొగొట్టును, తేలుపట్ల భేదింపు, వాపుల మాపుచూపును. వస్తువు శక్తించి దూరము

నాయుడుపేట పంచాయతీ బోర్డు రద్దుకాబడుట.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఉదాసీనము.

నాయుడుపేట పంచాయితీబోర్డు యందు కక్షలు కలిగి బోర్డుపనులు చక్కగ నిర్వహింపబడు చుండుటలేదని బోర్డును యెందుకు రద్దుచేయ రాదో పదిహేను రోజులలోపల తెలుపవలసినదిగా 2 మాసముల క్రిందట లోకల్ బోర్డు యిన్‌స్పెక్టరు గారు జిల్లాబోర్డునకు వ్రాసియుండిరి.

30—3—36 తేదీన జరిగిన జిల్లాబోర్డు మీటింగులో బోర్డు అధ్యక్షుడగు వెంకటగిరి కుమార రాజాగారు స్వయముగ పంచాయితీబోర్డు పరిస్థితులను విచారించి రిపోర్టు పంపవలయుననియు, యీ రిపోర్టు వచ్చునంతవరకు బోర్డును ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేయకుండ వుండవలయుననియు తీర్మానము గావించబడెను. పెళ్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు మరికొందరు కుమార రాజాగారు విచారించుటకన్న గోవిందరెడ్డి, యాహ్యాలీ సాహేబుగార్లు విచారించి రిపోర్టు చేయవలయునని కోరిరి. కాని రెడ్డిగారు అనారోగ్యమనియు సాహెబుగారు తీరికలేదనియు తప్పించుకొనిరి. గోవిందరెడ్డిగారు కుమార రాజాగారిని కోరవలయునని యెక్కువ వొక్కి చెప్పుటచేత వీరే విచారించవలయునని తీర్మానము గావించబడెను.

కాని కుమార రాజాగారు బోర్డు తీర్మానమును నిరసించి తన విధ్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చక పోయిరి. 1-5-36 తేది వరకును విచారించి రిపోర్టు పంపలేదని తెలియుచున్నది. 1-5-36 తేదినుండి బోర్డు రద్దుచేయబడినదని లోకల్ బోర్డు యిన్‌స్పెక్టరుగారు ఉత్తర్వుగావించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘసభ

10 తేదిన నిడుబ్రోలులో

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘసభ యీ నెల 10 తేదిన ఉదయం సాయంత్రములందు నిడుబ్రోలులో ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయమునందు జరుగును. ప్రధాన కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనుట శాఖాసంఘముల బలపరచుట, శ్రీకాకుళ సభా తీర్మానముల నమలునందు పెట్టుట కాంగ్రెసువారి ప్రణాళికను చర్చించుట, కార్యవర్గ సభ్యత్వముల పూర్తిచేయుట ఇతరతర విషయములు చర్చింపబడును. కనుక ఈక్రింద నుదహరింపబడిన సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

(1) సుందరరాజ అయ్యంగారు (కుప్పాం) (2) నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు (3) కటికనేని వెంకట్రామారావు (4) బద్దెపూడి వెంకట నారాయణరెడ్డి (5) గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య (6) గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య (7) సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తి (8) రెబ్బాప్రగడ మందేశ్వరశర్మ (9) నెక్కలపు వీరయ్య (10) మారిన నరసన్న (11) మద్దికొండ బలరామయ్య (12) నామనరాహన్న (13) పుల్లెల శ్యామసుందరరావు (14) గేదెల చంద్రయ్య (15) కన్నెపల్లి సత్యనారాయణ (16) [illegible]

బొబ్బిలిగారి విరాళము

బొబ్బిలి రాజాగారు రాయలసీమ క్షామనిధికి వేయి రూపాయల నొసంగిరని ఈమండల జస్టీసు మహానాయకులొకరు కరపత్రముల నచ్చువేసి పంచిపెట్టిరి. ఆమొత్తమేమైనదని శ్రీ సాధన సవాలు చేసినది. ఆమహానాయకుడు దానికి బదులు చెప్పుట మాని సాధన సంపాదకునిమీద మాననష్టపుదావా తెత్తునని నోటీసు జారీచేసెను. అందుకు తాను సిద్ధముగా నుంటినని యీ సంపాదకుడు బదులు వ్రాసెను. కాని ఇన్నాళ్లయినది. సంపాదకునిమీద దావాను తేలేదు. ఆవేయి రూపాయలేమైనవో సమాధానమూ చెప్పలేదు. ఇది జస్టీసు వారినీతి! లోకసేవ!! కాని ఇతరులు చేసినపనికి అసూయపడి వృధానిందల గూర్చుటకు మాత్రం వెనుదీయరు.

—సాధన పత్రిక.

చిత్తూరు రాచకీయాలు

మా.టి. యన్. రామకృష్ణారెడ్డిగారి ఆశ లడుగంటాయి. తిరుపతి కమీషనరు పని ఈదేశను కొన్నాడు ఆనాటి రేణిగుంట సమావేశపుమాటల ధోరణి ననుసరించి. చివరకు రంగనాథ మొదలిగారికి పట్టాభిషేకమైంది మొదలారిగారి నియామకం మా రెడ్డిగారికంటే కేయిరెట్లు మేలనే అంతర్యపు మాట.

ఇక జిల్లా మాబోర్డు వ్యవహారాలు తారుమారే! సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఇక నిర్భయంగా రాజీనామా పెట్టి విశాఖపట్నం పదకొక్కచ్చు. బోర్డు పరిపాలన ఇక జస్టీసు చేతికి చిక్కదు. కాంగ్రెసులో ఇక యెవరా అనేది కొంత మెదిగితేనేగాని తేలదు. చూద్దాం ఏలావస్తుందో!

=చిత్తూరువాలా.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 1143 of 1935.
O. S. 901 of 1934.

యజ్ఞమూర్తి అఖిలాండమ్మ ... వాది.
యజ్ఞమూర్తి ఆదినారాయణయ్య ప్రతివాది.

యీ దిగువన్న ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తి భూములు జప్తికాబడి యున్నవి. సదరు ఆస్తిని యేలమ్మునకు కోరగా నేలనోటీసు పంపినందుకు జారీకానందున్న పల్లీకేవను ద్వారా జారీచేయుటకు 6-7-1936కి వాయిదా వేయబడియున్నది. కాబట్టి ప్రతివాదికి ఆక్షేపణ యున్నయెడల ఆరోజు కోర్టులో హాజరై తెల్పుకొనవలెను. లేనియెడల ఆతని పరోక్షంలో యేలమునకు వుత్తర్వు కాబ

వివిధరకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన, సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు

శేటు వర్ధాజి తారాచెందు కంపెని,

ది ఇండియన్ కెమికల్ డైమండువర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు

నెం 421 చిన్నబజారు-నెల్లూరు.

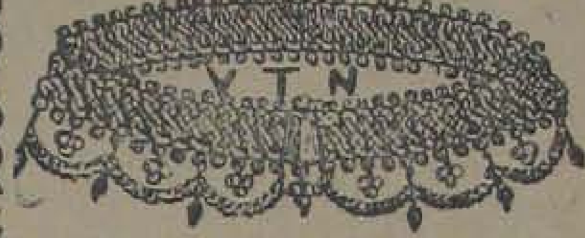

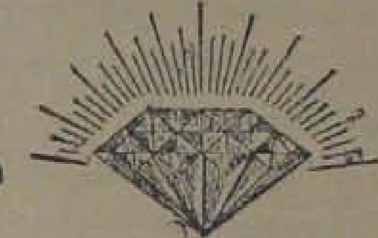

(నవర బంగారుకు వెండికి గ్యారంటి.)

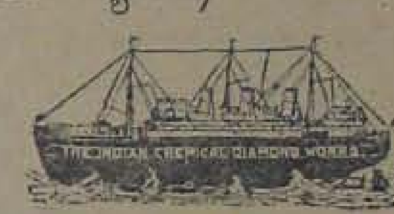

యీ స్టీమరు రిజస్టర్డు ట్రేడు మార్కుగల అసలు

రంగూను కెమికల్ డైమండ్సునే ఉపయోగింపుడు.

నగ:—బంగారు వెండినగల తాకట్టుమీద సరియైన వడ్డీలకు సైకం యివ్వబడును.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలిసువాసన గమనింపుడు

మదనామృతము.

సమస్త శుక్రదోషములు, బలహీనము, నిస్సత్తువల మాన్పి బలము, వీర్యము, ఉత్సాహము, సంభోగశక్తిని వృద్ధిచేయును. 2 డబ్బీలు చాలును. డబ్బీ రు. 1—4—0.

మకరధ్వజము.

అనుపాన భేదములచే సమస్తరోగముల నిర్మూలనము చేయును. తులము 1-8 వ 8-8-0. కేటలాగు ఉచితము

ప్రజామిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి, చందలూరు.

దుద్దుకూరుపోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

జమీందారీలలో పట్టా ట్రాన్సుఫర్లు

శాసనసభలో ప్రశ్నలు.

శాసన సభ్యుని ప్రశ్న:—

"1934 సం॥ సె 8 వ ఎస్టేట్సు ల్యాండు సవరణ ఆక్టులో సవరించిన ప్రకారం 145 (2) సెక్షనులో చెప్పినట్లు జిరాయితీ భూములనుగాని, వాటి భాగములనుగాని ట్రాన్సుఫరు చేయునపుడు ఆ ట్రాన్సుఫరు విషయము జమీందార్లకు తెలియ చేయు నోటీసులను దస్తావేజులతోపాటు రిజిస్ట్రరు కాలమున దాఖలుచేయవలసినదని, రిజస్ట్రారులు పార్టీలను నిర్బంధించుట లేదనుమాట నిజమేనా? నిజమైనచో ఎందుచేత?"

ప్రభుత్వపు జవాబు:—

"ట్రాన్సుఫరు నోటీసులను దాఖలు చేయుటకు పార్టీలు నిరాకరించిన సందర్భములో తప్ప తక్కిన అన్ని సందర్భములలో తప్ప తక్కిన అన్ని సందర్భములలోను సబురిజస్ట్రారులు, ట్రాన్సుఫరు నోటీసులను పుచ్చుకొని జమీందారులకు పంపు చుందురు.

1934 సం॥ సె 8 వ ఆక్టువలన సవరింపబడిన విధముగా మద్రాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు యొక్క 145 (2) సెక్షనులోని విషయములను గమనించవలసినదనియు, ఆ సెక్షనులో చెప్పబడిన దస్తావేజులను రిజస్టరు చేయుటకుముందు ఆ సెక్షనులో చెప్పబడిన విధముగా చేయునట్లు చూచుచుండుట తమ విధియనియు, దస్తావేజులను రిజిస్టరుచేయు ఉద్యోగస్తులకు సర్క్యులర్లు జారీచేయబడు చున్నవి."

ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు 145 (2) సెక్షను.

"145-2

ఒక భూమిగాని, అందులో ఏభాగముగాని ఒక రైతువల్ల ట్రాన్సుఫరు చేయబడినపుడు, ఆ విషయమై, ట్రాన్సుఫరు చేసిన వానివల్లను, ట్రాన్సుఫరు పొందిన వానివల్లను, వ్రాత మూలముగా నోటీసును పొందిన మీదట జమీందారు, ఆ ట్రాన్సుఫరును అంగీకరించవలెను.

ఏ మనిషి, అయినను ఒక భూమినిగాని అందులో ఏభాగమునుగాని ట్రాన్సుఫరు చేయునట్టి ఏ దస్తావేజునైనను రిజిస్టరు చేయుటకు హాజరు పెట్టినపుడు అందుతోకూడా ట్రాన్సుఫరుచేసిన వానివల్లను, ట్రాన్సుఫరు పొందిన వానివల్లను, వ్రాలుచేయబడిన సదరు ట్రాన్సుఫరును అంగీకరించవని కోరుచు భూస్వామి అడ్రసుకు వ్రాతమూలకమైన నోటీసును హాజరు పెట్టవలెను. మరియు భూస్వామికి అట్టినోటీసును పంపుటకు లోకల్ గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించినట్టి రుసుముకూడా రిజిస్టరుచేయు ఆఫీసరువద్ద కట్టవలెను. పైన చెప్పబడినట్టి నోటీసు అందినమీదట జమీందారు ఆట్రాన్సుఫరును అంగీకరించవలెను."

మద్రాసులోని తంబుశెట్టి వీధియందుండు ముద్రణాలయమందు పనిచేయుటకు పోవుచుండిన కొందరు అచ్చుపనివాండ్రను 6 తేది ఆటంక పరచినందులకు పోలీసువారు 9 మందిని అరెస్టు చేసిరి.

సర్. రెడ్డి నాయుడుగారు

గవర్నరుగా నియమింపబడుట.

మద్రాసు గవర్నరుగారగు ఎర్స్కైనుప్రభువు జి. సి. ఐ. ఇ. గారు జూలై నెల 18 తేది నుండి 4 మాసములు సెలవుమీద వెళ్లుచున్నారు. వీరి స్థానే లా మెంబరుగారగు రావుబహదూర్ సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు గవర్నరుగా నియమింపబడిరి

గవర్నరుగారు జూలై 18 తేది ఉదకమండలం విడిచి 20 తేది బొంబాయిలో స్టీమరెక్కుదురు. అనాడు సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు గవర్నరు పదవి స్వీకరించెదరు.

తిరుపతి దేవస్థాన కమిటి

ప్రస్తుత తిరుపతి దేవస్థానకమిటీ కాలపరిమితి జూలై నెలలో అంత్యమగును. యీ క్రిందివారు నూతన కమిటీయందు సభ్యులుగ నియమింపబడుదురని రూఢిగ తెలియుచున్నది. (1) మహంతుగారు, (2) సి.ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగార్ గారు, (3) సి యస్. రత్నసభాపతి మొదలియారుగారు, (4) డాక్టరు సి. నటేశ మొదలియారు గారు, (5) పి. వెంకట రంగారాయనింగారు, (6) టి. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, (7) మునివెంకటప్పనాయుడుగారు.

రాయలసీమకు బావులకు రు 20 వేలు.

రాయలసీమలో క్షామపీడితులకు నీటిని ప్రజల పుపయోగార్థము మంచినీటిని సప్లయి చేయుటకు అనుకూలించు విధానమును ప్రభుత్వము వారాలోచించుచున్నారు. బావులను త్రవ్వించుటకు రు 20,000 లను మంజూరుచేసిరి. నీరు పడు ప్రాంతములలో బావులు త్రవ్వబడును.

ఈ ప్రయత్నము ఫలించినచో యింకా అధికముగ బావులను త్రవ్వించుటకు ఏర్పాటు చేయబడును అవసరమైనచో విద్యుచ్ఛక్తి స్టీమరు యేర్పాటు చేసి, దీని సహాయమున బావులనుండి నీటిని తోడుదురు. మంచినీటికిపోను అధికముగ నీరు వుండినచో క్షామపీడితులకు యీ నీటిని వాడుకొందురు. ఈ విధానము ఫలించినచో తరచుగవచ్చుచుండు కరవులకు చాల అనుకూలముగ యుండును.

National Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents:-
MARTIN & CO.,
12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1934 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930–34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934,

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000

YOUR future is SAFE with the

National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH,
Secretary.
(Madras Branch Including Native States,)
334, Thambuchetty St., MADRAS.

The Health Products Co.

వైద్య సలహా సంఘ సభ్యులు:—

డాక్టరు వి. నారాయణస్వామి, L. I. M.
" రాధాకృష్ణ పట్నాయక్, L.I.M.
" వి. రామారావు, L. I. M.
" ఎ. వెంకటేశ్వరరావు, L. I. M.

ది హెల్తు ప్రొడక్ట్సు కో.,
వేపేరి,
మదరాసు.

శ్రేష్ఠమగు ఔషధములు లభించు సంస్థ

గనేరియాకు

చంద్రాంశు

ఏరకము సెగవ్యాధినైన తప్పక గ్యారంటీగ కుదుర్చును, మూత్రము ధారళముగ వచ్చును. మంట పోటు శమించును. తెలుపు పోవుట, వాపు, పుండు మున్నగునవి హరించును.　20 దినాలకు రు. 4—0—0.

స్త్రీల ముట్టుకుట్టు, వంధ్యాత్వమునకు

వసంతతిలక

స్త్రీలకు గలుగు ముట్టుకట్టునొప్పి, పైని అధికముగాని, తక్కువగాని అగుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత మొదలగువాని కుదుర్చును. వంధ్యులు తప్పక సంతానవతులగుదురు.　20 దినాలకు రు 2—0—0.

(కేటలాగు ఉచితము)

నెల్లూరులో [illegible]

సమస్తవిధ జ్వరములకు

సేతుసారి

ఎట్టిజ్వరమయినను సరే ఎంతకాలము నుండి కీర్ణించియున్నను సరే మూడవ మోతాదుతో సరి.
4 ఔన్సులు రు 0—12—0.

చక్కని శారీరమునకు

స్వరవర్ధిని

ఉపన్యాసకులకు, నటులకు, గ్రామఫోను పాటకులకు సినిమా నటులకు ఉపయోగించినది లేదు. గొంతుకు బొంగురు గ్గితనము ఒకమాత్రతో తగ్గి ధ్వని రమ్యముగను, పాఠీగను మారును. జలుబు, దగ్గు, ఉష్ణాధిక్యత, అజీర్తి, మలబద్ధములకుకూడ వాడతగినది. పలువురు సినిమానటుల ప్రశంసల నందినది.　సీసా రు 0—12—0.

(కేటలాగు [illegible])

వేచియుండుడు! గొప్పలాభము పొందుడు!

గాలి విమానముపై ప్రకటన చేయబడురం !!

లండను, అమెరికా, జర్మనీ, జపాన్, ఫ్రాన్సు, మొదలగు విదేశములలో ప్రదర్శించుటకు ఏర్పాట్లు అయినవి.

9.5.36 శనివారం మొదలు — నెల్లూరు క్రొత్త హాలులో

శ్రీ లక్ష్మి ఫిలిమ్సువారి అద్భుత తెనుగు టాకీ.

ద్రౌపది మానసంరక్షణం

ఈ ఫిల్ము 9 వ తేదీ గాలివిమానముపై ప్రకటన చేయబడును.

శరణాగతం రక్షించుటకై ప్రత్యేకం ఉచితంగా ప్రదర్శింపబడును.

బెజవాడ, గుంటూరులలో 50 దినములు నడచి ప్రఖ్యాతి గాంచినది.

ఖండ ఖండాంతరముల విశేషముల చాటిన శ్రీయుత రాగిణీదేవి గోపీనాథుల భారతీయ భరతనాట్యము గాంచి యానందింపుడు.

శ్రీ మైలవరం కంపెనీ పాటలతో చేర్చబడిన గొప్ప చలన చిత్రము.

పాటలు
విదురుడు:— ఏవ్యాక్తికి తంమానూ:—"మించిన పనికి పిదప యోచించిన గలుగదు లాభము"
భీముడు:— "ఇంద్రలుడిన యీగాహూవు పరాహుచలుగ కేతురు"
ద్రౌపది:— "సకల ధర్మవేదులారా సభాసీనులగు మహాత్ములారా యోధయూథులారా"
"దీనజనా పోషణా"
అద్భుతముగా యీఫిలిమునందు పాడబడినవి.

For Booking Apply to:- **Lakshmi Films Ltd.,**
70 Godown Street,
T. MADRAS.

Gandhi Chouk Nellore.